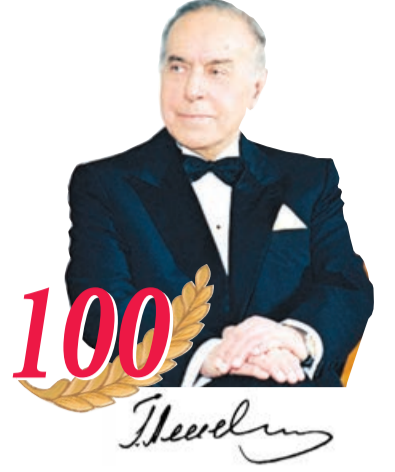

AZƏRBAYCAN

**Qarabağ
Azərbaycan
iqtisadiyyatında
təkanverici
qüvvəyə
çevriləcək**

Prezident İlham Əliyev Füzuli Şəhəri Günündə Füzuli şəhərinə köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 17-də Füzuli Şəhəri Günündə Füzuli şəhərinə köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı tədbirdə çıxış etdi.

Müstəqilliyimizin Xankəndi zirvəsi

İstiqlaliyyətimizin bərpasının ildönümünü xalqımız bütöv Azərbaycanın qururu ilə qeyd edir

"...Biz bu gün buradayıq, Xankəndidəyik, Xankəndinin mərkəzindəyik, Azərbaycan Gerbi, Azərbaycan Bayrağı altında. Bu, böyük xoşbəxtlikdir və tarixi hadisədir.

...Azərbaycan xalqı elə bir Qələbə qazanıb ki, həm dillər özəri olub, həm də bu Qələbə əbədi bizimlə olacaq. Bu Qələbə bizim tariximizdə əbədi olacaq. Bizdən sonra gələnlər bu Qələbə ilə əbədi və haqlı olaraq fəxr edəcəklər". Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin oktyabrın 15-də, müstəqilliyimizin bərpasının 32-ci ildönümü ərəfəsində Xankəndidən

xalqımıza müraciətində qürrə vurğuladığı kimi, Azərbaycanın Qarabağda suverenliyini bərpa etməsi müstəqillik aktımızın qızıl möhürü, tarix salnamələrimizə silinməz hərfərlə yazılan və min illər sonra belə fəxrə anılacaq böyük qələbədir.

Bayram bayrama qarışıb

Azərbaycan adına ard-arda qazanılan tarixi nailiyyətlər, uğurlar, qələbələr, zəfərlər sayəsində bayramlarımızın bayramlarımıza qarışdığı, təqvim günlərimizin bir-bir al qırmızı rəngə boyandığı fəxrli, qürurlu, təntənəli günlər yaşayırdıq...

Biz müstəqilliyimizin bərpası gününü Xankəndidə Dövlət bayrağımızın ucaldılması misilsiz coşqusu, Bayraq günümüzü Şuşa Zəfərinin təsvirgölməz təntənəsi ilə ikiqat bayram kimi qeyd edirik...

İllərdir həsrəti ilə qovulduğumuz torpaqlarımızın azadlıq günlərini elə həmin yurdlarda sevinclə, xoşbəxtliklə keçirir, hər gün bir elin - cəbrayillilərin, füzulililərin, zəngilanlıların, qubadlılıların, ağdamlıların, kəlbəcərliyərin, laçınlıların, şuşalıların qonağı oluruq...

Ağdərədə, Əsgəranda, Xocalıda, Xankəndidə möğrur-məğrur dalğalanan üçrəngli, ay-ulduzlu müqəddəs bayrağımıza baxdıqca fərəhdən köksümüzün qabardığı, sevincdən göz yaşlarına boğulduğumuz, İlahi xoşbəxtlik duyduğumuz tarixi anlar, günlər, aylar, illər yaşayırdıq...

Azərbaycan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bundan sonra da yeni-yeni zirvələri fəth edəcək

Parlament Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təbrik məktubu ünvanladı

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin iflasa uğraması təhlükəsi tam real idi. Taleyin hökmü ilə bu dəfə Heydər Əliyev fenomeni dövlət müstəqilliyinin itirilməsinə yol vermədi.

1993-cü il iyunun 15-də ali dövlət rəhbərliyinə qayıdan Ümummilli Lider qüdrətli zəkası və müdrikliyi, yenilməz iradəsi və qətiyyəti sayəsində Azərbaycanın siyasi varlığını qoruyub saxlaya bildi.

Spiker xatırladı ki, Ulu Öndərin anadan olmasının 100 illiyi münasibəti ilə bu il mayın 16-da və iyunun 14-də Milli Məclisin xüsusi iclaslarında dünya miqyaslı siyasi və dövlət xadiminin misilsiz xidmətlərindən minnətdarlıq duyğuları ilə danışıldı. Qeyd edildi ki, xalqımız müstəqil dövlətini qorumaq və yaşatmaq üçün tarixin verdiyi imkanı Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası sayəsində

reallaşdırma libib. Ümummilli Lider dünyanın böyük güclərinin iradəsinə qarşı çıxaraq, Azərbaycan üçün hazırlanmış planları alt-üst etdi, xalqımızı və dövlətimizi qorxunc təhlükələrdən keçirərək sabitlik və inkişaf dövrünə çatdırdı.

Bugünkü müasir Azərbaycan Heydər Əliyevin xalq və Vətən naminə fədakarlığının parlaq nişanəsidir.

Xudafərin əməliyyatı

Strateji əhəmiyyətli tarixi körpü necə azad edildi?

2020-ci il noyabrın 16-da isə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad olunmuş torpaqlarımıza ilk səfərləri zamanı tarixi hadisə yaşanır. Müzəffər Sərkərdə Xudafərin körpüsündə şanlı Azərbaycan bayrağını qaldırır və 1993-cü ildə işğal edilən Xudafərin 27 ildən sonra azadlığına qovuşur.

Azərbaycan qətiyyətli mövqe nümayiş etdirən müstəqil dövlətdir

Bu gün Ulu Öndərin bizlərə ömənət qoyduğu güclü Azərbaycan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük uğurlara imza atır və dünyanın diqqətini özünə cəlb edir. İlham Əliyev Azərbaycanın inkişafı haqqında qeyd etmişdir: "Bizim bütün planlarımızın həyata keçməsi üçün iqtisadiyyatımız uğurla inkişaf etməlidir və bu istiqamətdə ardıcıl addımlar atılır. Əgər bizim güclü iqtisadi imkanlarımız olmasaydı, heç bir planımızı icra etmək mümkün olmazdı. Bizim iqtisadiyyatımız siyasi maraqlarımızı təmin edir. İqtisadi müstəqillik imkan verir ki, biz beynəlxalq müstəqillikdə də müstəqil siyasət aparaq. Əgər biz iqtisadi cəhətdən kimdənə asılı olsaydıq, belə imkanlar məhdudd ola bilərdi. Biz isə iqtisadi cəhətdən heç kimdən asılı deyilik. Hesab edirik ki, bu, bizim tarixi nailiyyətimizdir".

Dövlət başçısının Zəfər nitqi Qafqazın gələcək birgəyaşayış direktivi idi

Artıq Ermənistanla şərti sərhədlərdə Azərbaycan istisnasız bütün strateji yüksəkliklərə nəzarət edir. Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin döyüş ruhu və maddi-texniki təchizatı, habelə arsenalı Ermənistanın müqayisə olunmaz dərəcədə üstündür. Ermənistan və havadarlarının 100 ildən artıqdır ki, əsas rıçağı hesab edilən separatizmin kökü cənab İlham Əliyev tərəfindən kəsilib. Ərazi bütövlüyümüz və suverenliyimiz, konstitusiyaya quruluşumuz artıq bütün ölkə ərəzində tam bərpa olunub. Xankəndidə möhtərəm Prezidentin Zəfər nitqi, əslində, qələbə və Qafqazın gələcək birgəyaşayış direktivi idi. Bu direktivlə cənab İlham Əliyev bütün dünyaya bəyan etdi ki, bölgənin reallığını biz dikte edirik. Hər hansı ikinci bir subyekt və ya güc mərkəzi yeni şərtlər, yeni reallıqlar barədə danışsın, bunlar kimin səsləndirməsindən asılı olmayaraq çəngəlyatdır.

Xalqımız növbəti tarixi hadisəyə şahidlik etdi

Cənab İlham Əliyev prezident seçilməsinin 20 illiyinin tamam olduğu tarixi gündə Azərbaycan xalqına böyük bir müjdə verdi. Ali Baş Komandan Qarabağa səfər edərək Xankəndidə, Ağdərədə, Xocalıda, Xocavənddə Azərbaycan bayrağını yüksəltdi. Bu, Azərbaycan xalqına edilən böyük sürpriz idi. Xalqımız həmin anları kütləvi informasiya vasitələrindən izləyəndə olduqca xoş hisslər keçirdi, Ali Baş Komandanımızla, Prezidentimizlə bir daha qürur duydu. Vətən müharibəsində müəyyən səbəblərdən separatçı xunta rejiminin cəmləşdiyi iblis yuvasını ərəzidə mülki əhali yaşadıq üçün hərbi vasitələrlə dağıda bilməzdik, ona görə də gözləməli idik. Əgər bunu həmin dövrdə reallaşdırsaydıq, orada itkilər çox olardı. Həm də mülki əhali çox ziyan görür, sadə ermənilərin itkisi qaçılmaz olardı.

"İlham Əliyev dediyini etdi, "miatsum" ideyamız iflasa uğradı"

Azərbaycan Prezidentinin Xankəndidən verdiyi bəyanat Hayastanda təşvişi daha da artırıb

Xankəndi şəhərində qalan Mişa adlı erməni sakin isə maraqlı fikirləri ilə diqqət çəkib. O, 63 yaşında olduğunu və Xankəndidə doğulduğunu deyib: "Artıq bir həftədir burada hamı məni tanıyır, hörmət edir, yemək verir. Hətta dünən general mənə məşin verdi, gedib Ballıca kəndimə, heyvanlarıma baş çəkdim, qəbiristanlığımıza oldum. Burada ki ermənilərin çoxu qaçdı. Ermənilər deyirdilər ki, bu torpaqlar bizimdir. Əgər torpaq sənindir, niyə qaçırдың? Utandırmaq ki, ermənilər qorxaqcasına qaçdılar. Onlar şəhərdəki bəzi mağazaları, dükənləri, hətta azərbaycanlılara məxsus qəbirləri dağıtdılar".

Qarabağ Azərbaycan iqtisadiyyatında

Prezident İlham Əliyev Füzuli Şəhəri Günündə Füzuli şəhərinə

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Prezident İlham ƏLİYEV: Salam-ələyküm.

Sakinlər: Xoş gəlmisiniz. Sizi görməyimizə çox şadıq.

Şahid bacısı: Salam, xoş gəlmisiniz.

Kişi sakın: Təbrik edirik, cənab Prezident. Var olasınız. Allaha şükür ki, Füzulidə də görüşə bildik.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əlbəttə. Sağ olun.

Qadın sakın: Təşəkkür edirik, Sizi xoş gördük.

Prezident İlham ƏLİYEV: Salam. Siz də xoş gəlmisiniz.

Sakinlər: Hor şey üçün minnətdarlıq. Qürurumuzsunuz.

Kişi sakın: Salam, cənab Prezident, xoş gəlmisiniz.

Prezident İlham ƏLİYEV: Necə də gözəl bir gündür. Siz mənə "Xoş gəlmisiniz!" deyirsiniz. Mən işğal dövründə həm füzulililərlə, həm digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə görüşlərdə dəfələrlə deyirdim ki, gün gələcək, siz mənə "Xoş gəlmisiniz!" deyəcəksiniz və bu gün gəldi. Bu gün Füzulidə bayram gündür, şəhər gündür və eyni zamanda Füzuli şəhərinin işğaldan azad olunmasını üçüncü ildönümüdür. Bu münasibətlə sizi ürəkdən təbrik edirəm, sizə cəsarətinizi arzulayıram.

Sakinlər: Çox sağ olun, cənab Prezident, təşəkkür edirik. Sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Arzu edirəm ki, Füzulidə - doğma Vətəndə rahat yaşayasınız, firavanlıq, rifah içində yaşayasınız.

Şadam ki, gənc nəsillə - füzulililərin gənc nəsli də öz doğma torpağına gəlməyə qərar verdi. Bu, doğrudan da böyük hadisədir, çünki uşaqlar, yeniyetmələr, gənc nəsillər torpaqları görməyiblər. Onlar bu torpaqlar barədə ancaq sizin onlara danışdıqlarınızı ürəklərində saxlamışdılar. Bu, xalqımızın böyüklüyünü göstərir. Onu göstərir ki, biz öz doğma diyarımıza bağlı olan xalq.

İşğal dövründə bəziləri, xüsusilə xaricdəki bəzi dairələr hesab edirdilər ki, illər keçdikcə Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını unudaraq, gənc nəsillər, ümumiyyətlə, tam başqa bir tərzdə tərbiyə alacaq. Qloballaşan dünya haqqında bir çox fərzələri irəli sürülürdü. Ancaq o təhlilçilər və eyni zamanda siyasi müstəvidə olanlar bir şeyi anlaya bilməmişlər ki, Azərbaycan xalqının öz doğma diyarına nə qədər böyük sevgisi var, biz nə qədər doğma diyara bağlıyıq.

Mənim yadımdadır, füzulililərlə və digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə çoxsaylı görüşlərimdə, xüsusilə yeni şəhərciklərin açılış tədbirlərində deyirdim ki, bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Biz çalışırıq və çalışacağıq ki, sizin yaşayış səviyyənizi yaxşılaşdıraraq, həyatınızı müəyyən dərəcədə yüngülləşdirək, ancaq bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlar azad olunan sonra Füzulidə, Ağdamda, Zəngilanda, Qubadlıda, Laçında, Kəlbəcərdə, Cəbrayılda, Şuşada daha gözəl evlər tikiləcək, daha gözəl şərait yaradılacaq. Bax, bu gün gəldi, artıq bu, gerçəkdir, bu, reallıqdır. Füzulinin yeni siması göz oxşayır.

Onu da bildirməliyəm ki, bu gün həm Füzulidə, həm bütün başqa şəhər və kəndlərimizdə həyata keçirilən layihələr dünya miqyasında şəhərsalma prinsiplərinin yeni qaydalarını təsbit edir və bunu təsəvvür etmək mənə yox, bir çox beynəlxalq ekspertlərə qəyid edir. Xüsusilə, bildiyiniz kimi, Azərbaycanı iki dəfə Milli Şəhərsalma Forumu keçirilmişdir, Ağdamda və Zəngilanda və orada bizim bütün layihələrimiz

təqdim edilmişdir. Beynəlxalq təşkilatlar bunu çox yüksək qiymətləndirirlər, çünki doğrudan da burada yaşayış üçün ən gözəl şərait yaradılıb, həm binaların daxili quruluşu, həm mənzillərin daxili diwanlıq, rifah içində yaşayışınız. Şadam ki, gənc nəsillə - füzulililərin gənc nəsli də öz doğma torpağına gəlməyə qərar verdi. Bu, doğrudan da böyük hadisədir, çünki uşaqlar, yeniyetmələr, gənc nəsillər torpaqları görməyiblər. Onlar bu torpaqlar barədə ancaq sizin onlara danışdıqlarınızı ürəklərində saxlamışdılar. Bu, xalqımızın böyüklüyünü göstərir. Onu göstərir ki, biz öz doğma diyarımıza bağlı olan xalq.

Füzulinin təməlinə, eyni zamanda bütün dünyə hətta bunu görmək istəməyənə görə də böyük məhəbbət və ehtiramla baxılır. Ancaq o təhlilçilər və eyni zamanda siyasi müstəvidə olanlar bir şeyi anlaya bilməmişlər ki, Azərbaycan xalqının öz doğma diyarına nə qədər böyük sevgisi var, biz nə qədər doğma diyara bağlıyıq.

Mənim yadımdadır, füzulililərlə və digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə çoxsaylı görüşlərimdə, xüsusilə yeni şəhərciklərin açılış tədbirlərində deyirdim ki, bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Biz çalışırıq və çalışacağıq ki, sizin yaşayış səviyyənizi yaxşılaşdıraraq, həyatınızı müəyyən dərəcədə yüngülləşdirək, ancaq bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlar azad olunan sonra Füzulidə, Ağdamda, Zəngilanda, Qubadlıda, Laçında, Kəlbəcərdə, Cəbrayılda, Şuşada daha gözəl evlər tikiləcək, daha gözəl şərait yaradılacaq. Bax, bu gün gəldi, artıq bu, gerçəkdir, bu, reallıqdır. Füzulinin yeni siması göz oxşayır.

mısı Azərbaycan büdcəsi hesabına görülmüşdür. İnsanlara zülm etmək, onlara işgəncə vermək, Azərbaycan xalqına qarşı etnik təmizləmə aparmaq, görünür, onların ürəyində olan o qara ləkələr idi. Biz onu bilməmişik o vaxt. Biz bir növ sadələşmiş oluruq. Ona görə mən deyirəm, biz heç vaxt işğal, əzab-əziyyəti unutmamalıyıq. Gənc nəsillə də bunu bilməlidir. Bu gün bu məktəbdə oxuyan uşaqlar da bunu bilməlidir. Bilməlidir ki, bizim xalqımız hansı çətin sınaqlardan keçib, öyilməyib, sınımayıb, özünə inanıb, ordusuna inanıb. İnanıb ki, bu gün gələcək, biz burada durub sizinlə bu bayram gününü qeyd edəcəyik.

Füzuli indi tamamilə yenidən qurulur. Dünən burada olarkən bir neçə önəmli obyektin təməlini qoyduq. İki kəndin, uşaq bağçasının, idman kompleksinin, yeni yaşayış məhəllələrinin, inzibati mərkəzin təməli qoyuldu. Yəni aylar keçdikcə burada yaşayanların sayı da töbi ki, artacaq. 800-dən çox insan artıq yerləşib. İlin sonuna qədər burada təqribən 2 minə yaxın insan yaşayacaqdır. Böyük Qayıdış Proqramımızın birinci mərhələsinin sonunda - 2026-cı ilin sonunda 22 min insan Füzuli rayonunda yaşayacaq, bütövlükdə isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzura 140 min insan yaşayacaq. Yəni bu, belə demək mümkündürsə, ən minimal göstəricidir. Mən öminəm ki, bundan daha böyük sayda insanlar məskunlaşacaq, çünki birincisi, bizim buna gücümüz çatır, iradəmiz var, Böyük Qayıdış Proqramı qəbul olunub, uğurla icra edilir, artıqlaması ilə icra edilir və əsas amil odur ki, bizim keçmiş köçkünlər səbirsizliklə o günləri gözləyirlər. Məsələn, mən hom Zəngilanda, həm Laçında uşaqlarla söhbət edərkən maraqlıyırdım. Yəni Bakıda doğulmuş, böyümüş, necə deyirdilər, böyük şəhərin ab-havasına öyrəşmiş uşaq, yeniyetmə gəlib indi bir qədər uzaqda yerləşən şəhər və kənddə necə yaşayır? Onlar ürəkdən deyirdilər ki, bu, böyük xoşbəxtlikdir. Bu, o cümlədən sənindir?! Axı biz ermənilərə nə etmişdik?! Biz onlarla yan-yan yana yaşamırdıq. Onlar bizim çörəyimizi yeyiblər, bizim hesabımıza onlar üçün şəhərlər, kəndlər qurulmuşdu, infrastruktur yaradılmışdı. Səvet dövründə bütün bu işlərin ha-

mövzusu silinsin. Halbuki bunu bizə aşılmaq istəyən bir çox ölkələr, qüvvələr var idi, yəni, barışmaq lazımdır, Ermənistanla ömək-əməyə başlamaq lazımdır. Bir çoxları təkrləyirdilər ki, münafişlərin hərbi həlli yoxdur. Biz göstərdik ki, var və bu yaxınlarda bir daha göstərdik, bu mövzu bağlandı! Qarabağ münafişləri mövzusu bağlandı birdəfəlik! Separatçıların kitabı bağlandı birdəfəlik! Bu, böyük xoşbəxtlikdir.

İndi isə qalır ki, insanlar burada rahat yaşasınlar. Onu da bildirməliyəm ki, biz bütün layihələri icra edərək, o cümlədən məşğulluq məsələlərinə də böyük diqqət yetiririk. Aidiyyəti dövlət qurumları məsələ ilə də bağlı ciddi addımlar atır ki, burada yerləşən insanların məşğulluq imkanları da olsun. Şəhərin özünəməxsus məşğulluq imkanları var. Əlbəttə ki, kəndlərdə yerləşən və yerləşəcək vətəndaşlar, ənənəvi məşğulluqla məşğul olacaqlar, dövlət isə öz tərəfindən onlara kömək göstərəcək - texnika ilə, mal-qara ilə, bütün lazımi vasitələri onlara təqdim etməklə. Özünəməxsus proqramı icra ediləcək ki, burada həyat qaynası, ödəmə, əmək, müəyyən müddətdən sonra Qarabağ Azərbaycan iqtisadiyyatında bir təkənverici o qədər gücü olsa, nə qədər silahı olsa, nə qədər düzgün hərbi əməliyyatlar planlaşdırılsa da, Qələbəni əldə edən ösgerdir, zabitdir. O gədir, o, sinəsini qabağa verir, o, ölməyə gedir və bəyazı da qaldırın. Onların qəhrəmanlığı bizim yaddaşımızdan heç vaxt silinməməlidir və silinməyəcək. Bu gün onların ruhu şadırdır ki, biz buradayıq, siz buradasınız və nə qədər acı olsa da, onların yaxınları üçün, doğmaları üçün bir təsəlli var. O da odur ki, onlar canlarını fəda edərək tarixi Zəfər qaliblər. Biz Birinci Qarabağ müharibəsində 15

minə yaxın şəhid verdik, amma torpaqlar da gətdi. Əlbəttə, həlak olan hər bir insan əvəzolunmazdır. Ancaq İkinci Qarabağ müharibəsində əməliyyatlar elə planlaşdırıldı ki, itkiləri minimuma endirək və buna da nail olduq.

Bir daha demək istəyirəm ki, biz hər zaman onlara borclu olmalıyıq. Gənc nəsillə də daim bu ruhda tərbiyə almalıdır. Onların qəhrəmanlığı unudulmazdır, belə ağır coğrafi məkanda bu tarixi Qələbəni qazanmağın misli-bərabəri yoxdur. Düşmənin bütün yüksəklikləri götürmüşdü. Buradan istənilən istiqamətə getsən görürsən ki, hər tərəfdə demək olar ki, onların postları, döyüş məntəqələri, bir neçə müdafiə xətti, tikanlı məftil və minnələr, bunu yarmaq, atəş altında qabağa getmək nə qədər böyük cəsarət tələb edir. Bu, bəlkə də dünya hərbi tarixində olmayıb. Olubsa, qoy, bizə desinlər harada olub. Olmayıb, bunu Azərbaycan xalqı göstərmişdir. Biz işğal dövründə elə gənc nəsillər yetişdirdik ki, onlar Vətən, torpaq uğrunda ölməyə getməyə hazır idi və ölməyə də gedirdilər.

Əziz bacılar, qardaşlar, dostlar, bir daha təbrik edirəm. Bu gün həm sevincli, həm kədərli gündür. Qızımızın göz yaşları da töbi ki, heç vaxt dayanmayacaq. Bunu biz bilməliyik, 10 il keçsə də, 20 il keçsə də. Hamımız göz yaşları tökmüşük və tökürük.

Təbrik edirəm, cəsarətinizi arzulayıram, uşaqlara yaxşı baxın, yetiştirin, vətənpərvər olunlar, Vətənə bağlı olunlar, bizim qəhrəmanları kimi olunlar, şöhrətimizi göylərə qaldırınlar. Sağ olun.

Sonra dövlət başçısı tədbir iştirakçıları ilə xatirə şəkilləri çəkdirir, onlarla söhbət eddi.

Kişi sakın: Çox sağ olun. Allah Sizi var eləsin, cənab Prezident.

Qadın sakın: Allah Sizi qorusun, Allah Sizi var eləsin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Bütün kəndlərə gedəcəyik. Füzuli rayonunun artıq 5-6 kəndinin təməli də qoyulub.

Sakinlər: Çox şükür.

Kişi sakın: Cənab Prezident, ən əsası odur ki, Xankəndi, Xocalı, Xocavənd, Ağdərə sevincini bizə yaşadı.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli.

Sakin: Ən böyük fəxr etdiyimiz odur ki, bizim Prezidentimiz dünyada məşhurdur, onu dünyaya qəbul edir, dünya onun sözünü eşidir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bilirsiniz, dünya belədir ki, bəziləri qəbul edir, bəziləri.

Sakin: Edə bilmir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Etmir. Amma əsas odur ki, biz istədiyimizi edək. Çünki biz haqq yolundayıq. Bizim başqa ölkələrin torpağında gözümlə yoxdur.

Qadın sakın: Artıq yol Zəngəzuradır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Zəngəzura da, əlbəttə ki, qayıdacağıq, amma sülh yolu ilə. Mən deməmişəm, mənə bəziləri ittiham etməyə çalışırlar, mən dedim ki, biz oraya tanklarla yox, minik maşınları ilə qayıdacağıq.

Sakinlər: İnşallah.

Prezident İlham ƏLİYEV: Necə ola bilər, bizim əsrlərboyu qurduğumuz məkandır. Amma bu gün.

Kişi sakın: Ruhun sağ olsun, Ulu Öndər deyirdi, mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanlıyam. İndi hər bir azərbaycanlı fəxr edir ki, sözün həqiqi mənasında, biz azərbaycanlıyıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, elədir.

Sakin: Fəxr edirik ki, Sizin kimi Prezidentimiz var, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Ulu Öndər bunu deyəndə tam haqlı idi. Ona görə biz bu tarixi Zəfəri çalandan sonra artıq bütün dünyaya gördük ki, O, o vaxt, o ağır dövrdə nə qədər haqlı idi.

Sakin: Uzaqgörən idi, haqlı idi. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Bəli, bildirdi, xalqın, necə deyirdilər, qəlbini, qəlbindəki bütün duyğularını bildirdi və əlbəttə ki, həm sevinir, həm heyfəsilənir ki, O və onun kimi yüz minlərlə insan bu həyatdan getdi, bu günü görmədi.

Sakinlər: Ruhları şadırd.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əlbəttə, ruhları şadırd. Buna inanmaq lazımdır, onların - həyatdan getmiş, bu günü görməmiş yüz minlərlə keçmiş köçkünün, şəhidlərimizin ruhları şadırd.

Sakin: Hörmətli Prezidentimiz, biz füzulililərlə üçün çox qürurvericidir ki, Qarabağın azad olunması 30 il öncə Ulu Öndər Prezidentliyi dövründə - 1994-cü ildə Horadiz əməliyyatı ilə başlayıb.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli.

Sakin: Bizim üçün qürurvericidir ki, Böyük Qayıdışın ilk addımı da Sizin Prezidentliyi başladıqımız dövrdə Horadiz qəsəbəsinin böyük şəhərə çevrilməsi, Haramıda, Zəngilanda abad qəsəbələrinin inşa edilməsi sayəsində baş veribdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Düzüdü.

Sakin: İki il öncə biz burada - Füzulidə təməlləşmə mərasimində iştirak edəndə burada heç nə yox idi. Doğrudan da hər yan xaraba idi. İndi çox şükür, var olun, böyük, abad bir şəhərə çevrilibdir, qürurvericidir. Özü də təkcə Füzuli yox, bütün Qarabağ tikinti meydanları, hər yerdə yollar çəkilir, şəhərlər salınır, kəndlərin bünövrəsi qoyulur, infrastruktur layihələri icra edilir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Elədir.

Sakin: Cənab Prezident, nağıllarımızda Qarabağa "Cənnətməkan Qarabağ" deyirlər, Sizin sayınızda doğrudan cənnətə çevrilir. Allah canımızı sağ eləsin, işinin avand olsun. Biz Sizə bu böyük işdə uğurlar diləyirik.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox sağ olun, indi bütün şəhərlərdə ya tikinti gedir, ya da tikintiyə hazırlıq gedir. Mən öminəm ki, gələcək Cəbrayılda şəhər günü qeyd ediləcək. Bu il qeyd ediləcəkdir, çünki orada hələ ki, vətəndaşlar yerləşməyib. Amma gələcək ilin oktyabr ayına qədər, - çünki birinci azad olunmuş şəhər Cəbrayıl olmuşdu, - oktyabrın 4-də orada da şəhər günü keçiriləcək, hər yerdə - Şuşada birinci yaşayış məhəlləsi yəqin ki, 5-6 aya hazır olacaq. Birinci qrup keçmiş köçkünlər qayıdacaq. Ağdam da böyük tikinti meydançasıdır. Bu yaxınlarda Zəngilanda olarkən orada da, Qubadlıda, Kəlbəcərdə gələcək ilin sonuna qədər keçmiş köçkünlər artıq şəhərə yerləşəcəklər.

təkanverici qüvvəyə çevriləcək

köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb

Bizdə bütövlükdə 8 şəhər, 92 kənd və qəsəbə Birinci Qayıdış Planına salınıb. Onların da böyük əksəriyyəti 2026-cı ilin sonuna qədər başa çatacaq. Yəni üç ildən sonra azad edilmiş ərazilərdə minimum, - biz belə təxmin edirik, - 140 min insan yaşayacaq.

Sakin: Çox böyük göstəricidir. **Qadın sakin:** Üç ildir. Amma onlar otuz ildə bir mismar belə çalmamışdılar. Bilirdilər ki, onların deyil.

Sakin: Onlar dağıdırdılar. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Bəli, onlar nəinki buraları dağıtmışlar, vaxtilə yaşadıkları yaşayış məntəqələrində də heç bir iş görməyib, sovet vaxtında necə var idisə, elə də qalıb. Mən onların hər tərəfini dəfələrlə görmüşəm. Adam o kəndlərin vəziyyətinə baxanda özünə sual verir ki, bəs bunlar hər il yüz milyonlarla dollar pul yığırdılar, telemarafon düzəldirdilər, Los-Ancelesdə, Fransada bəs o pulları hara xərcləyiblər? Onlardan görək soruşunlar.

Sakin: Serjik Sarkisyanın ci-bindədir, Robert Köçəryan xərcləyibdir. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Orada bir dəne də daş daş üstə qoyulmayıb, indi yəqin ki, insanlar oraya gedib görəcəklər, elə necə var idi, dağılımış, çox bərbad vəziyyətdə.

Qadın müəllim: Cənab Prezident, bu gün - oktyabrın 17-si Füzuli bayramı - Füzuli Şəhəri Günü biz füzulililər üçün həqiqətən də hom sevindirici, həm də qürurverici bir gündür. Bu gün Füzulimizin - 30 il işğal altında olan, erməni vandallizminə məruz qalan gözəl Füzulimizin yenidən daha gözəl, daha müasir şəkildə qurulması həqiqətən də bizim üçün çox xoşbəxt anlardır. Artıq biz Füzuli sakiniyik, artıq burada daimi yaşayırıq və Sizi eyni zamanda Mirzə Uluqbay adına 1 nömrəli məktəbin kollektivi adından salamlayırıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. **Qadın müəllim:** Mən otuz il bundan öncə 13-14 yaşlarında bir yeniyetmə məktəbli kimi çıxdığım Füzulimə bu gün müəllim kimi qayıtmışam. Buna görə, əlbəttə ki, Sizə, başda Siz Ali Baş Komandanımız olmaqla, bütün Azərbaycan Ordusuna minnətdarıq. Şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyirik. Məhz onların qanı-canı bahasına, - özünüzlə gözəl dediyiniz kimi, - qazilərimizin şücaəti bahasına biz bu gün öz doğma yurdumuzdayıq. Buna görə bir daha Sizə cəsarətlilik, uzun, sağlam ömür arzu edirik, Allah Sizi və Ordumuzu qorusun!

Sakinlər: Amin. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Çox sağ olun.

Sakin: Cənab Prezident, bu gün Siz çıxışınıza bayram əhvali-ruhiyyəsi ilə başladınız. Çünki 2023-cü il Azərbaycan bayramları ilidir. Birincisi, "Heydər Əliyev İli" elan olunması, bununla bağlı respublikanın bütün regionlarında keçirilən tədbirlər, Heydər Əliyev irsinin öyrənilməsi və gənclərə öyrədilməsi bir bayram əhvali-ruhiyyəsi deyildir. İkincisi, Azərbaycan xalqının dəstəyi ilə Sizin apardığınız 20 illik ardıcıl siyasətin bu gün hesabata gətirilib. Hesabatdan hər şey görünür, hər şey bilinir. Sizin apardığınız siyasətin ən kulminasiya nöqtəsi erməni separatizminin belini qırmağınızdır. Bütün dünya ermənilərinə "dəmir yumruq"u göstərdiniz ki, yadınızda saxlayın, hamımızın beli burada qırılır Azərbaycan başqa bir şey olsa. Artıq bu gün yoldaşlar dedilər, biz iki il bundan qabaq Sizinlə burada görüşsəydik, binanın təməli qoyulanda biz deyirdik ki, yəqin bir on ilə burada bir bina tikiləcək. Ancaq bu gün bu binalar tikilib. Bu, bizim üçün çox qürurvericidir. Artıq Füzulidə yenidənqurma işlərinə, quruculuq işlərinə böyük start verilib. Biz bayaqdan camaatla söhbət edirik, deyirik ki, bu quruculuq işləri kosmik sürətlə gedir, Allah xalqımızı xotadan-bələdan uzaq elosin, Sizə cəsarətlilik versin.

Sakinlər: Amin. **Sakin:** Biz Sizin ətrafınızda çox sıx birləşmişik. Biz Sizin apardığınız siyasəti dəstəkləyirik. Füzulidə bugünkü bayram - Füzuli Şəhəri Günü münasibətilə biz Füzulilər camaatı adından Sizi təbrik edirik və Sizin apardığınız siyasətdə uğurlar arzu edirik. Allah Sizi qorusun! **Prezident İlham ƏLİYEV:** Çox sağ olun, təşəkkür edirəm. Bu gün Füzulidə, Qarabağın digər bölgələrində və Şərqi Zəngəzurdə yerləşən şəhərlərdə gedən işlər, doğrudan da genişmiqyaslı işlərdir. Bunun mənbəyi də Azərbaycan mənbəyidir, yəni, biz heç kimdən bir manat kömək istəməmişik. Sağ olsun özbək qardaşlarımız gözəl məktəb tikdirdilər və qazax qardaşlarımız da indi Yaradıcılıq Mərkəzinə inşa edirlər. Ondan başqa bizə bir dəne mismar da hədiyyə edilməyib.

Biz bu illər ərzində həm iqtisadiyyatı qurduq, həm ehtiyatları yığdıq. Nə üçün? Bilirdik ki, bu gün gələcək, o vəsait bizə lazım olacaq və biz haraya xərcləyirdik - orduya. Birinci yerdə ordu xərcləyirdik, ikinci təhsil xərcləyirdik. Həmişə bizim büdcəmizdə bu iki əsas prioritet var idi. İndi ordu xərclərinə biz yenə də vəsait ayırmırıq. Çünki yumruq daim yerində olmalıdır. Ancaq eyni zamanda indi vəsaitin əsas hissəsi Qarabağın bərpasına gedir.

Sakin: Biz Sizin ətrafınızda çox sıx birləşmişik. Biz Sizin apardığınız siyasəti dəstəkləyirik. Füzulidə bugünkü bayram - Füzuli Şəhəri Günü münasibətilə biz Füzulilər camaatı adından Sizi təbrik edirik və Sizin apardığınız siyasətdə uğurlar arzu edirik. Allah Sizi qorusun! **Prezident İlham ƏLİYEV:** Çox sağ olun, təşəkkür edirəm. Bu gün Füzulidə, Qarabağın digər bölgələrində və Şərqi Zəngəzurdə yerləşən şəhərlərdə gedən işlər, doğrudan da genişmiqyaslı işlərdir. Bunun mənbəyi də Azərbaycan mənbəyidir, yəni, biz heç kimdən bir manat kömək istəməmişik. Sağ olsun özbək qardaşlarımız gözəl məktəb tikdirdilər və qazax qardaşlarımız da indi Yaradıcılıq Mərkəzinə inşa edirlər. Ondan başqa bizə bir dəne mismar da hədiyyə edilməyib.

Sakin: Biz Sizin ətrafınızda çox sıx birləşmişik. Biz Sizin apardığınız siyasəti dəstəkləyirik. Füzulidə bugünkü bayram - Füzuli Şəhəri Günü münasibətilə biz Füzulilər camaatı adından Sizi təbrik edirik və Sizin apardığınız siyasətdə uğurlar arzu edirik. Allah Sizi qorusun! **Prezident İlham ƏLİYEV:** Çox sağ olun, təşəkkür edirəm. Bu gün Füzulidə, Qarabağın digər bölgələrində və Şərqi Zəngəzurdə yerləşən şəhərlərdə gedən işlər, doğrudan da genişmiqyaslı işlərdir. Bunun mənbəyi də Azərbaycan mənbəyidir, yəni, biz heç kimdən bir manat kömək istəməmişik. Sağ olsun özbək qardaşlarımız gözəl məktəb tikdirdilər və qazax qardaşlarımız da indi Yaradıcılıq Mərkəzinə inşa edirlər. Ondan başqa bizə bir dəne mismar da hədiyyə edilməyib.

Ona görə heç kimdən asılı deyilik, heç kimdən heç nə istəmirik. Ona görə bəlkə də bəzi böyük dövlətlər bizdən narazıdırlar. Çünki onlar öyrəşiblər ki, gəlsinlər onları qabağında baş əysinlər, o da icazə versin, verməsin. Bəziləri hesab edirdilər ki, biz antiterror tədbirlərini apararkən heç kimdən soruşmamışıq. Yəni biz kimdən soruşmalıyıq?! Nəyi soruşmalıyıq?! Bəziləri indi deyirlər ki, biz beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmışıq. Bu da qəribədir ki, bir qrup ölkə özünü beynəlxalq ictimaiyyət sayır. Axı beynəlxalq ictimaiyyət deyəndə, 200-dən çox ölkə var, 20-30 ölkə beynəlxalq ictimaiyyət sayıla bilməz. Onlar elə öyrəşiblər, özlərindən başqa heç kimi ictimaiyyət saymırlar və belə bir ittiham indi irəli sürülür ki, biz beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmışıq, antiterror tədbirləri keçirməklə onları aldatmışıq. Bu, çox zərərli məntəqidir. Biz öz doğma torpağımızda suverenliyi bərpə etmişik haqlı olaraq, bütün norma və prinsiplərə, beynəlxalq müstəvidə təsbit olunan prinsiplərə uyğun şəkildə. İndi bizi ittiham etməyə heç kəmin haqqı yoxdur. Düzdür, cəhdlər var, yəqin ki, siz də izləyirsiniz, olub və olacaq.

Sakin: Özlərini ifşa edirlər. **Prezident İlham ƏLİYEV:** İfşa edirlər, əlbəttə, biabır edirlər

özlərini. Ona görə biz indi öz yolu-muza davam edəcəyik. Yenə də deyirəm, biz bütün doğma torpaqlarımızı yenidən quracağıq. Buradan o dağlara baxanda belə bir gözəl mənzərə açılır, kənd təsərrüfatı üçün çox yaxşı imkanlar var. Yəqin ki, ilin sonunda Köndələnçay su anbarları artıq istifadəyə veriləcək. İki gün əvvəl Sərsəng su anbarının üstündə idim. Onu da atam o vaxt inşa etdirib.

Sakinlər: Allah rəhmət elosin. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Allah ölənlərinizə rəhmət elosin. İnşa etdirib ki, yüz min hektar sahə, altı rayon - azərbaycanlıların yaşadıkları rayonlar su ilə təmin edilsin. Amma ermənilər nə etdilər, suyumuzu kəsdilər. Qışda açırdı ki, bütün yeri su bassın, yayda kəsirdi. Bax, erməni xisləti budur. Onu görsünlər, bu gün onların yanında yer alanlar, qoy görsünlər onlar nə ediblər. Biz indi bir kanal çəkmişik, ikinci sağ kanal da çəkiləcək, yəqin ki, maksimum ilyarım ərzində. Biz 100 min hektar torpağa su verəcəyik. İndi suyumuz da sahib olduq. Bizim su mənbələrimizin 25 faizi Qarabağ və Kəlbəcər-Laçın zonasında formalaşır. İndi Köndələnçay qayıtdı, Sərsəng, Suqovuşan qayıtdı, Xaçınçay qayıtdı, Həkəri suyu, indi Zabuxçay su anbarı inşa edilir, bir ilə hazır olacaq.

Sakinlər: İnşallah. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Bəli, suvarma ilə bağlı başqa layihələr də icra edilir. Onsuz da buradan torpaqlar münbitdir.

Sakin: Çox bərəkətlidir. **Prezident İlham ƏLİYEV:** Bərəkətlidir, özü də Füzuli torpağı xüsusilə. Amma su olandan sonra bura cənnət olacaq, gülüstan olacaq. **Sakinlər:** İnşallah. Allah Sizi var elosin. Sizə uzun ömür, cəsarətlilik arzulayırıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Sakin: Cənab Prezident, Vətən üçün üç oğul böyütdüm. Böyük oğlum Nicat Zəlov Füzuli rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə yaralanıb. Kiçik oğlum Fəqan Zəlov 44 gün yaralı olaraq döyüşdü, müharibənin qurtarmasına saatlar qalmış Xocavənd uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid oldu.

Prezident İlham ƏLİYEV: Allah rəhmət elosin.

Sakin: Cənab Prezident, mən Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm ki, mənim oğullarımın şücaətini, qəhrəmanlığını yüksək qiymətləndirmisiniz. Bir də cənab Prezident, Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm, biz şəhid ailələrinə diqqət və qayğı göstərdiyinizə görə çox sağ olun, minnətdaram. Sağ olun, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Salamət qalın. **Sakinlər:** Sağ olun.

"Qiymətli metallar və qiymətli daşlar haqqında", "Mədəniyyət haqqında" və "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 15-ci bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

Maddə 1. "Qiymətli metallar və qiymətli daşlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 10, maddə 870; 2007, № 11, maddə 1088; 2008, № 2, maddə 49, № 4, maddə 249, № 6, maddə 464; 2009, № 7, maddə 517; 2010, № 4, maddə 276; 2014, № 10, maddə 1164; 2016, № 12, maddə 2015; 2017, № 6, maddə 1026; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1391; 2019, № 4, maddə 599; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 966-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı məzmununda 15.6-cı maddə əlavə edilsin:

"15.6. Qiymətli daşların, qiymətli metalların, o cümlədən qiymətli daşlardan və qiymətli metallardan hazırlanmış məmulatların və mədəniyyət məhsullarının alqı-satqısı üzrə ümumi məbləği on beş min manatdan artıq olan ödənişlər "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilir."

Maddə 2. "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013,

№ 2, maddə 78; 2015, № 11, maddə 1282; 2016, № 11, maddə 1751; 2017, № 11, maddə 1967; 2018, № 6, maddə 1175, № 11, maddə 2193; 2019, № 7, maddə 1183; 2020, № 7, maddə 831; 2021, № 8, maddə 895, № 12, maddə 1315; 2022, № 7, maddə 692; 2023, № 4, maddə 448) aşağıdakı məzmununda 11.4-cü maddə əlavə edilsin:

"11.4. Qiymətli daşlardan və qiymətli metallardan hazırlanmış mədəniyyət məhsullarının alqı-satqısı üzrə ümumi məbləği on beş min manatdan artıq olan ödənişlər "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilir."

Maddə 3. "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 12, maddə 2053; 2017, № 7, maddə 1288; 2019, № 1, maddə 28; 2020, № 5, maddə 527, № 11, maddə 1333; 2021, № 12, maddə 1310; 2022, № 12, maddə 1395; 2023, № 1, maddə 41) 3.4.11-ci maddəsinə "avtomobil" sözündən sonra "və bu Qanunun 3.4.15-ci maddəsinə nəzərdə tutulan mallar" sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 oktyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 27 iyun tarixli 759 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş

"Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının subsidiyalaşdırılması Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cü maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 27 iyun tarixli 759 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 6, maddə 1050, № 12, maddə 1939; 2020, № 5, maddə 551; 2021, № 3, maddə 224, № 6 (I kitab), maddə 576, № 9, maddə 976, № 12, maddə 1435; 2022, № 3, maddə 210) ilə təsdiq edilmiş "Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının subsidiyalaşdırılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2.2-ci bəndin ikinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Şura sədr də daxil olmaqla 9 üzvdən - Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı nazirindən, Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin (2 nəfər), Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin (1 nəfər), Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin (1 nəfər), Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin (1 nəfər), Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilat-

ları Milli Konfederasiyasının (1 nəfər), Azərbaycan Respublikası Dövlət Ehtiyatları Agentliyinin (1 nəfər) və yerli fermerlər assosiasiyasının (1 nəfər) nümayəndələrindən ibarətdir."

2. 3.3-cü bənd ləğv edilsin.

3. 3.14-cü bəndin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Məhsul subsidiyası ilə bağlı hər il fermerlər Nazirliyin təsdiq etdiyi rəqləmətlərlə müəyyən edilmiş müddətdə bu Qaydanın 3.8.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan elektron bəyannaməni (müraciəti) və məhsulun tədarükçüyə təhvil verilməsi barədə sənədləri (məhsulun qəbul qəbzini və (və ya) Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 71-1-ci və 71-2-ci maddələrinə uyğun olaraq tərtib edilmiş elektron qaimofakturaları və ya malların alış aktlarını), tədarükçülər isə təhvil aldıkları kənd təsərrüfatı məhsulunun növü və miqdarı barədə məlumatları SIS-ə daxil etməlidirlər."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 oktyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sizi və bütün xalqınızı Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpə edilməsi, çoxdan gözlənilən tarixi ədalətin bərqərar olması münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Bu mühüm siyasi hadisənin möhtəməl Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinin qeyd edildiyi və Sizin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsində fəaliyyətinizin 20 illiyinin tamam olduğu ildə baş

verməsi həqiqətən böyük rəmzi mənə kəşb edir.

Siz ən mürəkkəb və çətin məsələlərin həll edilməsi, sözlüzlə əməlinizin üst-üstə düşməsi, Vətənə, xalqa və onun tarixinə dərin məhəbbətinizlə müasir siyasətçilərin bir çoxu üçün nümunəvi siyasi xadimsiniz.

Uca Yaradan bundan sonra da Sizi yar olsun, qardaş Azərbaycan xalqına sülh, əmin-amanlıq və tərəqqi nəsib etsin!

Dərin hörmətlə,

Ruslan AÜŞEV,
Rusiya Federasiyası İnşətiya Respublikasının birinci Prezidenti, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı

"Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Qanun layihəsi Milli Məclisə daxil olub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqdimatına əsasən "Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Qanunun layihəsi və büdcə zərfinə aid sənədlər Milli Məclisə daxil olub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, o cümlədən vətəndaş cəmiyyəti institutlarının dövlət büdcəsi ilə bağlı məlumatlara əlçatanlığının təmin olun-

ması, habelə parlamentin fəaliyyətində ictimai iştirakçılığın artırılması məqsədilə müvafiq qanun layihəsi parlament müzakirələrindən əvvəl Milli Məclisin rəsmi internet sahifəsində yerləşdirilib.

Məlumat üçün bildiririk ki, "Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Qanun layihəsi "Azərbaycan" qəzetinin 14 oktyabr 2023-cü il tarixli nömrəsində dərc olunub. *"Azərbaycan"*

Diplomatik korpusun nümayəndələri Füzuli Şəhəri Günü tədbirlərində

Azərbaycanda akkreditasiya edilən diplomatik korpus nümayəndələrinin Füzuli Şəhəri Günü münasibətilə Füzuli şəhərinə səfəri təşkil edilib. 70-ə yaxın diplomat, o cümlədən 30-ə yaxın səfir şəhər günü tədbirləri çərçivəsində açılan sərgilərlə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev, mədəniyyət naziri Adil Kərimli, diplomatik korpusun nümayəndələri, Qarabağ iqtisadi

sadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respubli-

kası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov və qonaqlar əvvəlcə dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzuliyə həsr olunmuş "Və-

tənimdir, vətənimdir, vətənimdir, vətənim!" adlı sərgiyə baxıblar. Sonra "Ümummilli Lider Heydər Əliyev və Füzuli" adlı sərgi nümayiş

olunub. Bundan başqa, "Yedditəpə kurqanları" abidəsində aşkarlanmış arxeologiya nümunələrinin sərgisi, "Azərbaycan" ASC-nin sərgisi, "100

tar" adlı kompozisiya da qonaqlar tərəfindən maraqla qarşılanıb. Daha sonra qonaqlar milli mətbəxinin təamlarından dadıblar.

Füzuli Şəhəri Günü təntənəli şəkildə qeyd olunub

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı 2023-cü il 31 iyul tarixli sərəncamla Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günləri təsis edilib. Sərəncama əsasən, 17 Oktyabr - Füzuli Şəhəri Günüdür.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu münasibətlə Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin birgə təşkilatçılığı ilə oktyabrın 17-də Füzulidə təntənəli şəhər günü tədbiri keçirilib.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, deputatlar, diplomatik korpusun nümayəndələri və digər qonaqlar iştirak ediblər. Füzuli Şəhəri Günü çərçivəsində geniş qala-konsert təqdim olunub. Tanınmış incəsənət ustalarının ifasında xalq və

bəstəkar mahnıları səsləndirilib. Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzuliyə həsr olunmuş "Vətənimdir, vətənimdir, vətənimdir, vətənim!" adlı, həmçinin Füzuli ərazisindəki "Yedditəpə kurqanları" arxeoloji abidəsindən aşkar edilmiş maddi mədəniyyət nümunələrinin yer aldığı sərgilərlə tanışlıq olub. Daha sonra qonaqlar "Füzuli" güşəsinə bağ çəkiblər. Burada Mə-

həmməd Füzulinin müxtəlif əsərləri əsasında hazırlanmış kompozisiyalar nümayiş olunub, şairin şeirləri səsləndirilib. Rəssam tərəfindən dahi şairin portreti yaradılıb. Tədbir məkanında "100 tar" adlı kompozisiya təqdim olunub. Ustad tarzənlər, uşaq, yeniyetmə və gənclərdən ibarət 100 nəfər tarzənin ifası maraqla qarşılanıb. Sonra tədbir iştirakçıları və qonaqlar Azərbaycan milli təamlarını dadıblar. Sonda atəşfəşanlıq və konsert proqramı olub.

Milli Məclisin iclasında

Azərbaycan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bundan sonra da yeni-yeni zirvələri fəth edəcək
Parlament Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təbrik məktubu ünvanladı

Oktyabrın 17-də spiker Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə Milli Məclisin payız sessiyasında növbəti plenar iclası keçirilib. İclası açan spiker Sahibə Qafarova bildirib ki, iclasımız ölkəmizin və xalqımızın həyatında dönüştürücü tarixi bir gün ərzində keçirilib. Oktyabrın 18-də biz Müstəqilliyin Bərpa Gününi qeyd edəcəyik. Bildiyiniz kimi, son yüz ildən artıq dövrdə Azərbaycan xalqı siyasi müstəqillik imkanına iki dəfə nail olub. 1918-ci il mayın 28-də qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşaya bilib.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, 1991-ci il oktyabrın 18-də müstəqilliyini bərpa edən dövlətimiz üçün də, əslində, yeni tələ yazılmışdır. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəlləri ölkəmizin ağır problemlər qarşısında qaldığı bir dövrdür. O zaman hakimiyyətə gəlmiş iqtidar cəmi bir il ərzində Azərbaycanı siyasi, iqtisadi və hərbi böhran vəziyyətinə salmışdı. Ölkə vətəndaş müharibəsi və dağılmaq həddinə gəlmiş çətinliklərlə üzlənirdi. Dövlət həyatının bütün sahələrində hərəmçilik, ordu adı ilə yaradılan silahlı dəstələrin özbaşınalığı vəziyyətin gərginliyini daha da artırır. Bütün bunlar Azərbaycan ərazilərini Ermənistan tərəfindən işğalına əlverişli şərait yaradır. Yüz minlərlə soydaşımız doğma yurdlarını tərk etməyə məcbur olurdu.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin iflası uğraması təhlükəsi tam real idi. Taleyin hökmü ilə bu dəfə Heydər Əliyev fenomeni dövlət müstəqilliyinin itirilməsinə yol vermədi.

1993-cü il iyunun 15-də ali dövlət rəhbərliyinə qayıdan Ümummilli Lider qüdrətli zəkası və müdrikliyi, yenilməz iradəsi və qətiyyətli siyasətdə Azərbaycanın siyasi varlığını qoruyub saxlaya bildi.

Spiker xatırladı ki, Ulu Öndərin anadan olmasının 100 illiyi münasibəti ilə bu il mayın 16-da və iyunun 14-də Milli Məclisin xüsusi iclaslarında dünya miqyaslı siyasi və dövlət xadiminin misilsiz xidmətlərindən minnətdarlıq duyğuları ilə danışıldı. Qeyd edildi ki, xalqımız müstəqil dövlətini qorumaq və yaşatmaq üçün tarix verdiyi imkanı Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası sayəsində reallaşdırmağa bildi. Ümummilli Lider dünyanın böyük güclərini iradəsinə qarşı çıxaraq, Azərbaycan üçün hazırlanmış planları alt-üst etdi, xalqımızı və dövlətimizi qorxunc təhlükələrdən keçirərək sabitlik və inkişaf dövrünə çatdırdı.

Bugünkü müasir Azərbaycan Heydər Əliyevin xalq və Vətən naminə fədakarlığının parlaq nişanəsidir.

Milli Məclisin Sədri bildirib ki, parlamentdə biz həmişə qürurla söyləyirik ki, Ulu Öndərin böyük siyasətə qayıdışı onun Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçilməsi ilə başlanıb. Xilaskarlıq missiyasını həyata keçirmək yolunda onun bu binada atdığı addımlar, gördüyü tədbirlər parlamentarizm və dövlətçilik tariximizin şanlı səhifələrini təşkil edir.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, Ümummilli Liderin inkişaf strategiyasını yeni çağırışlar şəraitində Prezident surətində davam etdirən möhtərəm Prezident İlham Əliyevin daxili və xarici siyasəti ölkəmizə heyratəmiz uğurlar gətirib.

Spiker qeyd edib ki, Milli Məclisin oktyabrın 12-də keçirilən xüsusi iclasında da vurğulandığı kimi, cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 20 il ərzində Azərbaycan dünyanın ən dinamik inkişaf edən dövlətləri sırasına çıxıb. Cəmiyyət və dövlət həyatının bütün sahələrində yeniləşmə və yüksəliş dövrü yaşanır. Dövlət idarəçiliyi sistemi təkmilləşdirilib. Birinci vitse-prezident institutu təsis edilib. Məmnunluqla qeyd etmək olar ki, möhtərəm cənab Prezidentin ən yaxın silahdaşı olan görkəmli siyasi və dövlət xadimi Mehriban xanım Əliyevə bu məsələ və şəərəfli vəzifəni layiqincə yerinə yetirir.

Sahibə Qafarova vurğulayıb ki, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə əzəli tarixi torpaqlarımızın Ermənistanın 30 illik işğalından qurtarılması, tarixi ədalət, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpa olunması Azərbaycanın qarşısında yeni inkişaf perspektivləri açıb.

Oktyabrın 15-də cənab İlham Əliyevin Xankəndi, Ağdərə, Xocavənd, Xocalı şəhərlərində, Əsgəran qəsəbəsində Dövlət Bayrağımızı ucaltmasını bütün xalqımız böyük qürurla izlədi. Üç il öncə eyni duyğuları biz Şuşada, Laçında, Ağdamda, Kəlbəcərdə və digər şəhərlərdə bayrağımızı yüksəltməyə başlamışdıq.

Spiker qeyd edib ki, möhtərəm Prezidentin Xankəndi şəhərində etdiyi program xarakterli çıxışının Ulu Öndər Heydər Əliyev və xalqımız qarşısında bir növ hesabatı idi. Cənab Prezidentin də dedi ki, onun rəhbərliyi ilə 20 il ərzində görülən işlər Azərbaycanın iqtisadi, siyasi və hərbi potensialının artırılmasına, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə, xalqımızın firavan həyatının qurulmasına yönəlib. Həyata keçirilən dövlət siyasəti milli maraqlarımızın qorunmasını və irəli aparılmasını təmin edib. Düşmən üzərində qazanılan möhtəşəm qələbə Ulu Öndərin 100 illik yubileyinə ən böyük töhfə oldu.

Spiker deyib ki, cənab Prezident çıxışında separatçılara havadarlıq edən dövlətlərə, Ermənistanda revanşizm fikrindən əl çəkməyə qüvvələrə də mesaj verdi. Onları Vətən müharibəsindən və antiterror tədbirlərindən dərslə almağa çağırır.

Xalqımız əmindir ki, biz Qarabağa həmişəlik qayıtmış, möhtərəm Prezidentin qaldırdığı Dövlət Bayrağı və qədim diyarımızda əbədli dalgalanacaq.

Milli Məclisin Sədri xatırladı ki, dövlət başçısının fərmanına əsasən, oktyabrın 17-də Füzuli Şəhəri Günü qeyd edildi. Ardınca Zəngilan Şəhəri Günü qeyd olunacaq. Düşmən tapdığından azad edilmiş bütün şəhərlərimizin günlərini biz hər il bayram kimi qeyd edəcəyik. Möhtərəm Prezidentin rəhbərliyi ilə Azərbaycan bundan sonra da daim irəli gedəcək və yeni-yeni zirvələri fəth edəcəkdir.

Sonra spiker təklif edib ki, Müstəqilliyin Bərpa Günü münasibəti ilə möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya Milli Məclis adından təbrik məktubu ünvanlansın və onlara Azərbaycan xalqının və dövlətinin bu günü və sabahı naminə dəyərli fəaliyyətlərində yeni uğurlar diləyək. Spikerin təklifi alqışlarla qarşılandı.

Milli Məclisin Sədri bayram münasibəti ilə təbriklərini çatdırdıqdan sonra tariximizin kədr dolu bir gününü də yada salıb. O, bildirib ki, üç il öncə erməni silahlı birləşmələri Gəncə şəhərinin mərkəzini qadağan olunan silahlar, o cümlədən ballistik raketlər ilə atəşə tutmuşlar. 15 nəfər dinc sakin həyatını itirmiş, 79 mülki şəxs yaralanmışdı.

Spiker həm Gəncə şəhərində, həm də Azərbaycan digər yaşayış məntəqələrində erməni terroru nəticəsində həlak olmuş dinc sakinlərin yaxınlarına səbir, şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyib.

Sonra iclasda cari məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlar Tural Gəncəliyev, Fazil Mustafa, Ceyhan Məmmədov, Nizami Səfərov, Sahib Əliyev, Əli Məsimli, Tahir Kərimli, Bəhruz Məhərrəmov, İlham Məmmədov, Musa Qasımlı çıxış edərək, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin oktyabrın 15-də Xankəndidə, Xocalıda, Xocavənddə, Ağdərədə, Əsgərandə ölkəmizin üçrəngli Dövlət Bayrağını ucaltmasını əlamətdar tarixi hadisə kimi dəyərləndiriblər. Bildirilib ki, dövlət başçısının prinsipial və qətiyyətli siyasəti sayəsində Azərbaycan xalqının sərbəzsizliklə gözlədiyi gün artıq gerçəkləşdi. Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü tam bərpa olundu. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi, onun ətrafında birlik və həmrəylik nümayiş etdirən xalqımızın əzmi və iradəsi nəticəsində düşmən məğlub edildi.

Deputatlar Azərbaycan Prezidentinin Xankəndidə səsləndirdiyi fikirlərini, verdiyi mesajların mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğulayaraq, bu şanlı qələbənin nəticəsini qoruyub saxlamaq, şəərəfli tarixi missiyasını davam etdirmək yolunda cənab İlham Əliyevə uğurlar arzulayıblar.

Millət vəkili bəzi aktual məsələlər barədə də öz fikirlərini açıqlayıblar.

Sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, bugünkü iclasın

gündəliyində 16 məsələ var. O, birinci məsələnin "Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun, Sumqayıt şəhərinin və Abşeron rayonunun sərhədlərinin müəyyənləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanun layihəsinin olduğunu deyib. Spiker qeyd edib ki, inzibati ərazi bölgüsü ilə bağlı olduğuna görə, layihə "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Konstitusiyaya Qanununun tələbinə əsasən, bir oxunuşda qəbul ediləcək.

Regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov "Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun, Sumqayıt şəhərinin və Abşeron rayonunun sərhədlərinin müəyyənləşdirilməsi haqqında" qanun layihəsi barədə məlumat verib. O, bildirib ki, ölkə Prezidenti tərəfindən qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim olunan sənəddə Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun, Sumqayıt şəhərinin və Abşeron rayonunun sərhədlərində bu qanuna əlavə edilmiş xərirlərə uyğun olaraq dəyişikliklər nəzərdə tutulub. Dəyişikliklərə əsasən, Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun Binəqədi qəsəbəsi inzibati ərazi divarını tərkibindəki Binəqədi qəsəbəsinin ərazisində 1213 ha torpaq sahəsi, Abşeron rayonunun inzibati ərazisində yerləşən 375 ha və 2223,67 ha torpaq sahələri Sumqayıt şəhərinin inzibati ərazisinə verilir.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Parlamentin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəliyin növbəti 12 məsələsi ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir. İclasda Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. O, birinci oxunuşda layihə barədə ətraflı məlumat verildiyini, sənədin deputatlar tərəfindən dəstəkləndiyini söyləyib. Komitə sədri bildirib ki, qanunun qəbulu energetika sahəsinə investisiyanın cəlb edilməsinə, bərpaolunan enerjinin təşviqinə, ekoloji tarazlıq pozulmadan enerjinin hasilatı, emalı, istehsalı sahələrinin daha da inkişaf etdirilməsinə xidmət edəcək.

Yeni qanun layihəsi energetika sahəsində fəaliyyətin ümumi hüquqi, iqtisadi və idarəetmə əsaslarını, habelə enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsini, sağlam rəqabət mühitinin formalaşdırılmasını, davamlı iqtisadi inkişafın dəstəklənməsini, istehlakçıların etibarlı, keyfiyyətli, əlçatan və təhlükəsiz enerji ilə təmin edilməsini mexanizmlərini müəyyən edir.

Müzakirələr zamanı deputat Vahid Əhmədov sənəd barədə bəzi fikirlərini, qeyd və təkliflərini səsləndirib.

Komitə sədri Sadiq Qurbanov qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətirdikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) diqqətə çatdırıb.

O, bildirib ki, layihə lisenziyanın verilməsi şərtlərini Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə müəyyən edilən tələblərə, icazələrin verilməsi şərtlərini isə Azərbaycan Respublikasının qanunları və digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilən tələblərə əsasən tənzimləməsinə müəyyənləşdirir. Dəyişikliklərdə qüvvədə olan qanunda bəzi dəqiqləşdirmələrin aparılması və digər normativ hüquqi aktlara uyğunlaşdırılması da nəzərdə tutulur. Birinci oxunuşdan sonra layihə barədə heç bir irad və təklifin daxil olmadığı da qeyd edilib.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nurlan Həsənov Mülki Prosessual Məcəllədə, İnzibati Xətalər Məcəlləsində, "Notariat haqqında" və "İnzibati icraat haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib.

lik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. Deputat birinci oxunuşda layihə barədə geniş məlumat verildiyini, heç bir əlavə rəy və təklifin olmadığını söyləyib, sənədin səsə qoyulmasını xahiş edib.

Qeyd edilməlidir ki, sənəd "İcra haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə 2022-ci il 2 dekabr tarixli 665-VIQD nömrəli qanunun icrası ilə əlaqədar hazırlanıb. Layihədə müvafiq dəyişikliklər edilməklə, icra sənədləri sayılan aktların məzmununun "İcra haqqında" Qanunda icra sənədləri üçün müəyyən edilmiş tələblərə uyğunlaşdırılması təklif olunur.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Parlamentin Sədri Sahibə Qafarova növbəti iki məsələnin cənab Prezidentin bir məktubu ilə Milli Məclisə daxil olduğunu bildirib. O, qeyd edib ki, bu məsələlər "Polis haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) və Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 29 iyun tarixli 168-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələridir.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Bəhruz Məhərrəmov həmin qanun layihələrini təqdim edib. O, birinci oxunuş zamanı hər iki sənəd barədə ətraflı məlumat verildiyini söyləyib, səsləndirilən bəzi qeydlərə aydınlıq gətirib, layihələrin ümumilikdə deputatlar tərəfindən dəstəkləndiyini bildirib.

Qeyd edilməlidir ki, "Polis haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə sənəd daxili işlər orqanları üçün kadr hazırlayan təhsil müəssisələrində təhsil alan şəxslərin kursant adlandırılması, "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi ilə bağlı qanun layihəsi isə daxili işlər orqanları üçün kadr hazırlığı sahəsinin hüquqi tənzimlənməsi məqsədilə hazırlanıb.

Deputatlar Fəzail Ağamalı və Aydın Mirzəzadə dəyişikliklərdə oxsolan məsələlərin əhəmiyyəti barədə öz fikirlərini açıqladıqdan sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev "Peşə təhsili haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. O, bildirib ki, sənəddə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə "Müharibə veteranı" adı almış şəxslərin dövlət peşə təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil aldıkları müddətdə təhsil haqlarının dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilməsi nəzərdə tutulur.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Elnur Allahverdiyev "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsinə dair məlumat verib. O, bildirib ki, sənəddə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə arxiv arayışlarının, arxiv sənədlərinin çıxarışlarının, arxiv sənədlərinin təsdiq olunması surətlərinin sürətləndirilməsi qaydasında verilməsinə görə tutulan dövlət rüsumlarının ləğv edilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd edilib ki, dəyişiklik arxiv xidmətlərinin daha operativ icrasının təmin olunmasına yönəlib.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Sonra Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev "Ovçuluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib.

O, layihənin birinci oxunuşu zamanı heç bir əlavə təklifin olmadığını deyib və səsə qoyulmasını xahiş edib.

Sənəd ovçuluğun və ovçuluq təsərrüfatlarının təşkil, onların fəaliyyətinin effektivliyinə təminat təmin edilməsi, ovçuluq biletlərinin verilməsi prosedurunun sadələşdirilməsi, normalararası uyğunsuzluğun aradan qaldırılması məqsədilə hazırlanıb.

Məsələ ilə bağlı deputat Sabir Rüstəmxanlı bəzi qeydlərini bildirdikdən sonra qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. O, bildirib ki, sənəddə təklif olunan dəyişikliklər valideynlərin itirimi və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş və ümumi təyinatlı internet tipli və internet tipli xüsusi ümumtəhsil məktəblərində yaşamaq şəxslərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edəcək.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olundu.

İclasda İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məhərrəmov "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsinə dair məlumat verərək bildirdi ki, ölkə Prezidentinin müvafiq fərmanına uyğun olaraq, sənəddə universal poçt rabitəsi xidmətlərinin tariflərinin Reqsəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilməsi nəzərdə tutulub.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məşhur Məmmədov "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) diqqətə çatdırıb. O, bildirib ki, layihədə fiziki şəxs tərəfindən şəxsi istehlak məqsədilə ölkəyə gətirilən mobil cihazların qeydiyyatına alınmasına görə tutulan dövlət rüsumunun məbləğlərinin azaldılması nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, sənəddə "Telekommunikasiya haqqında" qanuna əsasən dəqiqləşdirmə xarakterli düzəliş edilir.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində və "Əmək pensiyaları haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. O, diqqətə çatdırıb ki, qanun layihəsində təklif olunan dəyişikliklər dəqiqləşdirmə və uyğunlaşdırma xarakterli deyildir. Komitə sədri öten müddət ərzində sənədin mətnində əlavə heç bir dəyişikliyin olmadığını deyib.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəliyin son 3 məsələsi birinci oxunuşda olan qanun layihələridir.

Müdafə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. Komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim olunan qanun layihəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan vətəndaşların tibbi müayinəsinin qaydasının təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Belə ki, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan vətəndaşların tibbi müayinəsinin təşkil edən çağırış komissiyalarının qərarlarının verilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən yekun tibbi müayinənin aparılması nəzərdə tutulur.

Yekun tibbi müayinənin aparılması qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən rəfəndən müəyyən edilir.

O, qeyd edib ki, təklif olunan dəyişikliklərin qəbulu nəticəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırış prosesində şəffaflığın və vətəndaş məmnunluğunun artırılması, çağırışçıların sağlamlıq vəziyyətinin daha dəqiq dəyərləndirilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması, qeyd olunan fəaliyyətin elektron informasiya sistemləri vasitəsilə təşkil və icrası proqnozlaşdırılır.

Məsələ ilə bağlı müzakirələr zamanı komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlar Fazil Mustafa, Tahir Kərimli, Aydın Hüseyinov, Sədaqət Vəliyeva bəzi qeydlərini bildirdilər.

Komitə sədri Ziyafət Əsgərov çıxışlarında səsləndirilən fikirlərə aydınlıq gətirdikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (birinci oxunuş) diqqətə çatdırıb. O, bildirib ki, qanun layihəsi mühasibat uçotunu məcburi qaydada elektron formada aparacaq mühasibat uçotu subyektlərinin dairəsinin müəyyən edilməsi məqsədilə hazırlanıb. Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif olunan əlavəyə əsasən, bəzi mühasibat uçotu subyektlərində, o cümlədən iri sahibkarlıq subyektlərində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mərhələlərə uyğun olaraq, orta sahibkarlıq subyektlərində, qanunla təsdiq edilmiş hesabatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri Sənəddə təklif

Müstəqilliyimizin Xankəndi zirvəsi

İstiqlaliyyətimizin bərpasının ildönümünü xalqımız bütöv Azərbaycanın qururu ilə qeyd edir

Əvvəli 1-ci səh.

Azərbaycanlı olmağımızla fəxr edirik! Müasir müstəqil Azərbaycanın bünövrəsini qoyan və onu inkişaf etdirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin ruhları qarşısında baş əyirik!

20 illik qısa zaman diliminə əslərin fəvqündə olan zəfərlər sığdıraraq Azərbaycan xalqını başıuca, qürurlu, bəxtəvər edən Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevə tükənməz minnətdarlıq duyuruq!

Bütöv Azərbaycan naminə

Son 35 ildə ağır məhrumiyyətlərdən, çətinliklərdən, sınaqlardan çıxaraq addım-addım əbədi bərqərar olduğumuz qələbə zirvəsinə yetmişik.

1988-ci ildən başlayaraq xalqımıza zülmələr, ağrı-acılar yaşadan erməni faşizmindən, terrorundan, separatizmindən qurtulmuşuq. Sərsəm "miatsum" ideyasının arxasında düşərək millətimizin qatiline çevrilən erməni canilərinin haqq-ədalət qarşısında cavab verməyə məcbur etmişik.

Torpaqlarımızın bir qərinəlik işğalına son qoyaraq yüz minlərlə keçmiş məcburi köçkünlü vətəndə qoribçilik yükündən azad edərək Qarabağ və Şərqi Zəngozura yeni həyat qaytarmışıq.

Ən ümidsiz müstəqil ölkəmizin bütün ərazilərində bayrağımızı dalğalandırışıq. Qarabağda suverenliyimizi tam bərpa edərək bütöv Azərbaycan olmuşuq.

Amma hər biri barəsində cild-cild kitablar yazılacaq və şanlı və şərəfli qələbələrini əldə edənə qədər xeyli ağır, çətin, mürəkkəb, məsuliyyətli və mübarizələrlə dolu bir yol qət etmişik.

1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevlə birgə qarşılaşdığımız təhlükədən xilas yoluna qədəm qoyan Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin 20 illik yorulmaz fəaliyyəti, şəxsi əzmi və qətiyyəti sayəsində milli maraqların təmin edərək tarixdəki ən böyük qələbələrə yetişib.

Xilas günü

Qarabağda erməni separatizminin baş qaldırdığı və xalqımızın təhlükə ilə üzləşdiyi məşum bir zamanda - 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan XX əsrdə ikinci dəfə müstəqilliyə qovuşmaq imkanı qazanaraq "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyaya Aktı ilə özünün Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğunu dünyaya bəyan etmişdi.

Amma gənc respublika həmin dövrdə ağır sınaqlarla, faktiki olaraq müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə idi. Daxili çəkişmələrin hökm sürdüyü, hakimiyyət davasının aparıldığı həmin hərc-mərclik dövründə ölkəmiz vətəndaş müharibəsinin astanasında, ağır siyasi, iqtisadi böhranların mənəğəndə çırpınırdı. Digər yandan da torpaqlarımız Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən bir-bir işğala məruz qalır, yüz minlərlə soydaşımız öz dədə-baba yurdlarından didərgin düşərək ağır məhrumiyyətlər içərisində ölkəmizin digər rayonlarında yaşamağa məcbur olurlardı.

Hakimiyyət kürsüsünü zorla yiyələnmək xalqı istibdad, zülm-zillətlə döyər etməkdən, vətəni iştahlarının qurbanına çevirməkdən başqa məziyyətləri olmayan antimilləti qüvvələr müstəqilliyini yenidən qazanmış Azərbaycanı bir ölkə olaraq dünya xəritəsindən silinməyə çalışırdılar.

Məhz bu cür çətin, çoxsaylı təhlükələrlə baş-başa olduğumuz bir zamanda, 1993-cü ilin iyununda Tanrı Ulu Öndər Heydər Əliyevi Azərbaycan xalqına xilaskar kimi yetirdi.

Tarixinin ağır sınaqlı dönəmində müdrik xalqımız təkidli tələbi ilə Heydər Əliyevi hakimiyyətə qaytararaq Azərbaycanı XX əsrdə yenidən müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən qurtardı. Azərbaycanlı olmağı ilə daim fəxr edən Ulu Öndər

dər apardığı məqsədyönlü daxili və xarici siyasət sayəsində qısa müddətdə ölkəmizi böhrandan azad edərək xilas yoluna çıxardı. 1994-cü ildə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında atəşkəs sazişinin imzalanmasına nail olan Heydər Əliyev bundan sonrakı mərhələdə siyasi, diplomatik müstəqilliyi torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün uzaqgörən siyasət yürütməyə başladı. "Əsrin müqaviləsi" ilə Azərbaycan tarixində yeni və parlaq bir səhifə açaraq ölkəmizin iqtisadi inkişafına, əhəlinin rifah halının günbəgün yaxşılaşmasına tökan verən Ulu Öndər ordu quruculuğu prosesinə də uğurlu start verdi.

Bir sözlə, cəmi 10 il ərzində Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanı müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə olan ölkədən, dünyada tanınan, azad siyasət yeridən, rifah və tərəqqi ölkəsinə çevirdi.

Qələbəyə inamla

2003-cü il oktyabrın 15-də Qurani-Kərimə əl basaraq Azərbaycan xalqını və dövlətinin milli maraqlarını müdafiə edəcəyinə and içən Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi davamçısı Prezident İlham Əliyev öten 20 il ərzində verdiyi bütün vədləri layiqincə yerinə yetirərək Azərbaycanı tarixində ən qürurlu məqama yetirdi.

Xalqın yekdil qərarı ilə 2003-cü ildə prezident seçilən İlham Əliyevin siyasi, iqtisadi, sosial, hərbi, ümumiyyətlə, bütün sahələrdə həyata keçirdiyi mükəmməl siyasət nəticəsində Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider ölkəsinə çevrilib. Beynəlxalq təşəbbüsləri, global təhlükəsizliyə verdiyi töhfələri ilə Azərbaycanı dünyanın sayılıb-seçilən ölkəsinə çevirən İlham Əliyevin heç şübhəsiz qarşısına qoyduğu bir nömrəli vəzifə milli maraqlarımızın təmini olub. Onun qəti qərarı bu idi: istər sülh, istərsə də müharibə yolu ilə olsun, torpaqlarımız işğaldan azad edilməli, ərazi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi təmin olmalıdır.

Əzmkar lider İlham Əliyev hakimiyyətə olduğu 20 il ərzində müəyyənleşdirdiyi milli məqsədlərinə doğru qətiyyətlə və inamla irəlilədi və müqəddəs hədəflərinə bir-bir nail oldu. Azərbaycan xalqını pillə-pillə qələbəyə yüksəltdi. Aprel qələbəsi, Günnütü əməliyyatı ilə düşmənlərimizin başına qorxu atışı salındı. 2020-ci ildə cəmi 44 gün ərzində torpaqlarımız işğaldan azad edilərək xalqımıza illərdən sonra böyük Şuşa zəfəri yaşadı.

dirdiyi milli məqsədlərinə doğru qətiyyətlə və inamla irəlilədi və müqəddəs hədəflərinə bir-bir nail oldu. Azərbaycan xalqını pillə-pillə qələbəyə yüksəltdi.

Aprel qələbəsi, Günnütü əməliyyatı ilə düşmənlərimizin başına qorxu atışı salındı. 2020-ci ildə cəmi 44 gün ərzində torpaqlarımız işğaldan azad edilərək xalqımıza illərdən sonra böyük Şuşa zəfəri yaşadı.

Hakimiyyətə gəlməsinin 20-ci ildönümü günündə - 2023-cü il oktyabrın 15-də Xankəndidə Azərbaycan bayrağını ucaldan qalib lider İlham Əliyev özü bu barədə deyirdi: "Yirəmi il bundan əvvəl Prezident kimi öz vəzifə borcunu yerinə yetirməyə başlayanda qarşıma bir nömrəli vəzifə qoymuşdum ki, Azərbaycan bayrağı o vaxt işğal altında olan bütün ərazilərdə, bütün torpaqlarda, bütün şəhər və kəndlərdə qaldırılsın. Hər gün, hər saat biz bu müqəddəs məqsədə doğru gedirik".

Qarabağ Azərbaycandır!

Düz 100 il əvvəl, 1923-cü ildə Azərbaycan torpağında heç bir tarixi, coğrafi və siyasi əsası olmayan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradılmışdı. Xalqımızın

başına olmanın müsbətlər açılan bu məşum yüz il də son nöqtəni müzəffər lider İlham Əliyev qoydu. Sentyabrın 19-20-də keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində Qarabağdakı quldur yuvası dağıdıldı, erməni separatizmi məhv edildi. Azərbaycanlılara qarşı soyqırımları həyata keçirən, qətləmlər törədən separatçı canilər isə ölləri qandallı, başları aşağı halda Bakıya ədalət mühakiməsinə götərilidilər. İndi onlar Azərbaycan qanunları qarşısında törətdikləri cinayət əməllərinin haqq-hesabını verirlər.

Oktyabrın 15-də Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Xankəndidə, Əsgəranda, Xocalıda, Ağdərədə bayrağımızı ucaltması Azərbaycan xalqının illərdən qəlbində dövr edən sağalmaz vətən yarasına mələhəm çəkdi. Bayrağımızın ana yurdun hər yerində dalğalanmasından böyük qürur hissi keçirdik, torpaqlarımız uğrunda canını qurban verən bütün şəhidlərimizin ruhunun şad olmasına görə ürəyimiz dincilik tapdı.

"Mən qürur hissi ilə Azərbaycan Bayrağını bu gün qaldırmışam və doğma xalqıma bir daha demək istəyirəm ki, biz bu qələbəyə layiqik. Hər gün burada qaldırdığımız bayraq burada əbədi dalğalanacaq və

biz burada əbədi yaşayacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!" deyə fəxrət hissini Xankəndidən bütün dünyaya bəyan edən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, ana yurdumuz Azərbaycana hər zaman qələbələr yaşayır!

Dövlət müstəqilliyimiz toxunulmaz və əbədidir

Bu gün - 18 Oktyabr Müstəqilliyimizin Bərpası Gününi Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın əldə etdiyi bütün qələbələrin ab-havasında qeyd edirik.

Ən əsası müstəqilliyimizin bərpası tarixindən - 1991-ci ildən sonra ilk dəfədir ki, bu bayramı Azərbaycanın suverenliyinin tam təmin olunmasının yaratdığı milli qürur hissi, dövlət müstəqilliyimizin bərdəliyinin sarsılmaz inamı ilə keçiririk.

Zəfərlərin, bayramların mübarək, Azərbaycan!

Yaşa, qoy üçrəngli bayrağın torpaqlarımızın hər yerində əbədiyyətdəki möğür-möğür dalğalansın, vüqarlı ölkəm!

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Dövlət başçısının Zəfər nitqi Qafqazın gələcək birgəyaşayış direktivi idi

"Prezident İlham Əliyevin oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərində dövlət bayrağını ucaltması Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirmək kimi ciddi proseslərlə müqayisə oluna biləcək tarixi hadisədir. Çünki ne cümhuriyyət dövründə, nə də 1991-ci ildən sonra Xankəndidə Azərbaycanın üçrəngli bayrağı dalğalanıb".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhrüz Məhərrəmov deyib.

O bildirib ki, Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətdən uzaqlaşdırıldığı 1987-ci ildən bəri heç bir Azərbaycan rəhbəri Xankəndiyə getməyib: "Daha doğrusu, Vəzirov və Mütəllibov Xankəndiyə getməyə əzərləndirib cəsarət tapmayıb. AXC-Müsavat itqidarını isə növbəti Xankəndiyə, ümumiyyətlə, Xirdalandan o yana keçə bilmirdilər. 15 iyun 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri kimi Milli Məclisin iclasında ilk çıxışında müstəqilliyi, suverenliyi təmin etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarının geri qaytarılmasını, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasını, müharibənin qurtarılmasını və sülhün yaranmasını dövlətin qarşısında ilk vəzifə kimi müəyyən etdi.

B.Məhərrəmov qeyd edib ki, məhz bu məqsədlər naminə Ulu Öndərin rəhbərliyi altında genişmiqyaslı tədbirlərə start verildi, ordu quruculuğu, yeni neft strategiyası, hüquqi islahatlar, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması kimi mühüm işlər həyata keçirilməyə başlandı.

1994-cü ildə cəbhə xəttində dönüşü nail olundu, Ulu Öndərin Ali Baş Komandanlığı altında ordumuz Füzuli və Cəbrayılın bir sıra strateji yüksəkliklerini, kəndini, o cümlədən Horadiz qəsəbəsini azad etdi. Müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi, iqtisadiyyatın inkişafı, beynəlxalq münasibətlərin normallaşması istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atıldı. Lakin səhhəti imkan vermədiyi üçün daha liderin dediyi kimi, nəticəsini öncədən gördüyü, amma tamamlaya bilmədiyi yarımcı işləri özü qədr güvəndiyi, ən yaxın silahdaşı cənab İlham Əliyevə həvalə etdi. Prezident İlham Əliyevin öten 20 illik siyasi hakimiyyətinin fəaliyyət xronologiyasına diqqət etsək, onun hər bir addımının, hər bir qərarının bizi Ulu Öndərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü təmin olunmuş qalib Azərbaycan idealına yaxınlaşdırdığını şahidi olarıq.

Deputat vurğulayıb ki, bu illər ərzində həyata keçirilən titanik fəaliyyət, Azərbaycan tarixinin ən güclü ordusunun və 1200 addan çox istehsal qabiliyyətli müdafiə sənayesinin formalaşdırılması, siyasi müstəqilliyin güclənməsi, dinamik iqtisadi inkişafa nail olunması, global müstəqilliyə haqq işimiz naminə hüquqi bazis formalaşdırılması fo-

nunda dövlət başçımızın güclü lider mənəvlərinə şahidlik edirik. "Nəhayət, Vətən müharibəsində düşmən tərəfindən 30 il möhkəmləndirilən, keçilməz istehkamların, siyasi maneələrin dof edilərək 44 günə yeni reallığı yaradılmasını gördük. Ardınca isə cəmi 23 saatda separatizm yuvasının darmadağın edilməsi tamamilə yeni bir mənzərə meydana çıxardı. Xankəndidə dövlət bayrağımızın dalğalanması isə artıq proseslərin məntiqi sonu oldu. Beləliklə, Heydər Əliyev siyasi kursuna sadiq qalmaqda cənab İlham Əliyev 20 il öncə andıçmış mərasimində verdiyi vədi yerinə yetirdi, qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrasını başa çatdırdı".

Deputat bildirib ki, oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərində dövlət bayrağımızı ucaltmaqda Prezident İlham Əliyev dünyaya mesaj verdi ki, ne Azərbaycan əvvəlkidir, ne də ki geosiyasi situasiya.

Hələ Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri kimi Ulu Öndər 2 iyul 1993-cü il tarixli ilk bəyanatında dünyaya müjərcət etmişdi. Dünya dövrlətləri rəhbərlikini,

BMT, ATƏM və digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları Ermənistanın davam edən və daha da şiddətlənən təcavüzünü qətiyyətlə pisləməyə, təcavüzkarı cəzalandırmaq məqsədilə təcili, təsirli və qəti tədbirlər görməyə çağırırdı. Möhtərəm Prezidentin Xankəndidə bəyan etdiyi kimi, hesab edirik ki, bu məsələ sülh yolu ilə həll oluna bilər.

B.Məhərrəmovun sözlərinə görə, son üç il qədr beynəlxalq hüquq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü kəzib üzərində təsbit etsə belə, rəsmi bəyanatlarda Ermənistan işğalçı adlandırılan subyektlər yox səviyyəsində olub: "Əksinə, beynəlxalq hüququn iri subyektləri, başda ATƏT-in Minsk qrupunun, BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan həmsədrləri belə Azərbaycanı işğalçı təcavüz status-kvosi ilə bərləməyə, münafişəni dondurmağa və təcridən Bakını ərazi itkisinə razı salmaqda çalışırdılar. Ermənistan da uca səslə danışıq bildirdi, çünki qarşısında məğlub Azərbaycan var idi. Üstəlik, hərbi nöqtəyi-nəzərdən Azərbaycanla təmas xəttində bütün strateji yüksəkliklər Ermənistan ordusunun nəzarətində idi. Həmçinin 30 il Fransanın və digər dövlətlərin davamlı maliyyə dəstəyi ilə Ermənistan keçilməz müdafiə soddəli formalaşmışdı".

Prezident İlham Əliyevin təmkinlə, yalnız özünə və xalqına güvənərək vəziyyəti kökdündən döyüşünün vuruqlayan deputat bildirib ki, bu gün artıq Ermənistanla şərti sərbəzlərdə Azərbaycan is-

tinəsiz bütün strateji yüksəkliklərə nəzarət edir. Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin döyüş ruhu və maddi-texniki təchizatı, habelə arsenalı Ermənistanın müqayisə olunmaz dərəcədə üstündür. Ermənistan və havadarlarının 100 ildən artıqdır ki, əsas rıçağı hesab edilən separatizmin kökü cənab İlham Əliyev tərəfindən kəsilib. Ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi, konstitusiyaya quruluşumuz artıq bütün ölkə ərazisində tam bərpa olunub. Xankəndidə möhtərəm Prezidentin Zəfər nitqi, əslində, qələbə və Qafqazın gələcək birgəyaşayış direktivi idi. Bu direktivlə cənab İlham Əliyev bütün dünyaya bəyan etdi ki, bölgənin reallığını biz dikte edirik. Hər hansı ikinci bir subyekt və ya güc mərkəzi yeni şərtlər, yeni reallıqlar barədə danışsınsa, bunlar kimin sosləndirməsindən asılı olmayaraq cəfəngiyyatdır.

B.Məhərrəmov qeyd edib ki, bu monada Azərbaycan Prezidentinin Qarabağ son səfəri qazanılmış şanlı qələbənin triumfu idi. Elə bir triumf ki, hər kəs bu zəfəri layiq olduğu yerdən izləyir-separatçı canilər Bakıda təcridxanadan, Ermənistanın indiki və keçmiş hərbi-siyasi rəhbərliyi qorxaqcasına öz mənəzillərindən, Fransa kimi riyakar beynəlxalq oyunçu isə daha uzaqdan. Azərbaycan xalqı isə, nəhayət, 200 il sonra, cənab İlham Əliyevin sayəsində özünün layiq olduğu qaliblər kürsüsündən.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Xalqımız növbəti tarixi hadisəyə şahidlik etdi

Oktyabrın 15-də, cənab İlham Əliyevin ilk dəfə Prezident seçilməsinin 20 illiyində xalqımız növbəti tarixi hadisəyə şahidlik etdi. Dövlət başçısı bu əlamətə qarşı gəndə otuz il ərzində erməni işğalında qalmış doğma yurdlarımızda - Xankəndi, Xocalı, Ağdərə, Əsgəranda və Xocavənd şəhərlərində Azərbaycanın üçrəngli bayrağını ucaltdı. Beləliklə, Prezident İlham Əliyev böyük əmək sərf etdiyi və mübarizə ilə dolu 20 il məhz belə tarixi hadisə ilə qeyd etməklə xalqımıza bir daha fəxrət və qürur hissləri yaşadı.

Mövzu ilə bağlı fikirlərini qəzetimizlə bölüşən Milli Məclisin deputatı Fəzail Ağamalı bildirdi ki, cənab İlham Əliyev prezident seçilməsinin 20 illiyinin tamam olduğu tarixi gündə Azərbaycan xalqına böyük bir müjdə verdi. Ali Baş Komandan Qarabağa səfər edərək Xankəndidə, Ağdərədə, Xocalıda, Xocavənddə Azərbaycan bayrağını yüksəltdi. Bu, Azərbaycan xalqına edilən böyük sürpriz idi. Xalqımız həmin anları kütləvi informasiya vasitələrindən izləyəndə olduqca xoş hisslər keçirdi, Ali Baş Komandanımıza, Prezidentimizlə bir daha qürur duydu.

Deputat Xankəndinin, Xocalının, Ağdərənin azadlığını ikinci Qarabağ savaşında əldə etdiyimiz zəfərimizin davamı hesab edir. Dedi ki, Vətən müharibəsində müəyyən səbəblərdən separatçı xunta rejiminin cəmləşdiyi iblis yuvasını ərazidə mülki əhali yaşadıqı üçün hərbi vasitələrlə dağıda bilməzdik, ona görə də gözləməli idik. Əgər bunu həmin dövrdə reallaşdırsaydıq, orada itkilər çox olardı. Həm də mülki əhali çox ziyən görər, sadə ermənilərin itikisi qaçılmaz olardı.

"Belə olan halda, Prezident çox böyük uzaqgörənlik göstərərək müharibənin dayandırılması haqqında Ermənistanın kapitulyasiyasını ifadə edən bəyanata qol çəkməyi zoruri hesab etdi və keçən üç il ərzində beynəlxalq səviyyədə çox ciddi işlər aparıldı, unikal xarici siyasət və diplomatik fəaliyyət quruldu. Ən müxtəlif platformalarda Ermənistan separatçı xunta rejiminin ləğv olunması, təcavüzkar siyasətinə son qoyulması və diplomatik fəaliyyət edildi. Bu, dəfələrlə keçirilən görüşlərdə, ayrı-ayrı platformalarda aparılan danışıqlarda bir nömrəli məsələ kimi gündəmə gətirildi. Lakin ne Ermənistan, ne

də xunta rejimi və onların himayədarları bundan nəticə çıxartdılar. Azərbaycan Prezidentinin mövqeyi qəti idi, özünün də dediyi kimi, işi yarımcı qoymaq niyyətində deyildi. Onilliklər boyu Azərbaycana böyük faciələr gətirən bu sağalmaz yaranı gələcək nəsillərin öhdəsinə buraxmaq istəməzdi", - deyə deputat söyləyib.

Fəzail Ağamalı qeyd etdi ki, dəfələrlə separatçılardan silahları yərə qoymaq, teslim olmaq tələbi ediləndə, nəticəsi olmadı: "Xunta rejimi fəaliyyətini davam etdirdi. Belə olan halda, Azərbaycan son addım ataraq sentyabrın 19-20-də 23 saatlıq qısa zaman kəsiyində antiterror tədbirləri həyata keçirərək orada fəaliyyət göstərən quldur dəstələrini darmadağın etdi. Nəhayət, separatçı rejim ədalət bayrağı qaldırmağa məcbur oldu. Dövlətimizin başçısı həmin ərazilərdə Azərbaycan bayrağını qaldırdı. Bu, sıradan bir hadisə deyil, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev böyük şəxsiyyət, qətiyyətli rəhbər, mahir sərbərdən və diplomat olduğunu bir daha nümayiş etdirdi".

Deputat əlavə etdi ki, vaxtilə Azərbaycan torpaqlarını Ermənistanla birləşdirmək üçün meydanlarda hədəyənər söyləyən ermənilərin yığıldığı Xankəndi meydanı artıq Azərbaycan bayrağının dalğalandığı məkana çevrilib. Həmin meydanda cənab Prezident tarixi çıxış etdi, Ermənistanın xunta rejiminin, onların arxasında duran qüvvələrin Azərbaycanın qətiyyəti, qüdrəti və gücü qarşısında necə rəzil vəziyyətə düşdüklerini nümayiş etdirdi. Buradan verdiyi mesajlarla cənab Prezident bir daha Ermənistanı və onun havadarlarını xəbərdar etdi.

Fəzail Ağamalının sözlərinə görə, bu gün xeyallarımızın cənab Prezident tərəfindən həqiqətə çevrilməsi xalqımıza qürurverici hisslər yaşadır. Artıq tam məsuliyyətli demək olar ki, Azərbaycanın sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyümüz və suverenliyimiz tamamilə təmin olunub. Bu səvinci, bu qürurlu günləri bizə bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan, Möhtərəm Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımızı bildirir, ona uca Tanrıdan cansağlığı arzulayıyıq!

Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Xudafərin əməliyyatı

18 oktyabr 2020-ci il. Vətən müharibəsinin 22-ci günüdür. Qüdrətli Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmriləri uğurla yerinə yetirir. Cəbhədə şiddətli döyüşlər gedir və düşmən silahını, döyüş bayrağını atıb şərəfsizcəsinə qaçır.

Bu gün həm də xalqımız Müs-təqilliyinin Bərpa Günüdür. İldö-nümünü qeyd edir. Ali Baş Komandan bu bayram sevincini ikiqat artırır. Müzəffər Sərkərdənin rəsmi "X" hesabında "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qədim Xudafərin körpüsünün üzərində Azərbaycan bayrağını qaldırdı. Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Qarabağ Azərbaycandır!" paylaşımı hər kəsin ürəyini dağa döndürür.

Bir qədər sonra qəhrəman hərbçilərimiz Xudafərin körpüsünün işğaldan azad edilməsi ilə bağlı Ali Baş Komandanın raport verirlər. Bu xəbər hər bir azərbaycanlıya sevinc və qürur bəxş edir.

2020-ci il noyabrın 16-da isə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad olunmuş torpaqlarımıza ilk səfərləri zamanı tarixi hadisə yaşanır. Müzəffər Sərkərdə Xudafərin körpüsündə şanlı Azərbaycan bayrağını qaldırır və 1993-cü ildən işğal edilən Xudafərin 27 ildən sonra azadlığına qovuşur.

Tarixin sərt sınaqlarından keçərək çox hadisələrə şahidlik edən unikal abidə

Xudafərin körpüləri Orta əsr Azərbaycan memarlığının dövrümüzdə qədər gəlib çatan ən unikal abidələrindəndir. Bu abidələr Yaxın və Orta Şərqi regionunun ən özəmlisi, ən məşhur körpülərindən hesab olunur. Araz çayının şimal və cənub sahillərini birləşdirən 11 tağlı körpü XI-XII əsrlərdə, 15 tağlı körpü isə XIII əsrdə inşa olunub. Xudafərin körpüləri Böyük İpək yolunun inkişafında mühüm rol oynayıb və hərbi-strateji cəhətdən də müstəsna əhəmiyyətə malik olub.

Xudafərin körpüləri tarixin sərt sınaqlarından keçərək çox hadisələrə şahidlik edib. Bu hadisələrdən ən önəmli isə xalqımız üçün mənəvi əhəmiyyəti böyük olan abidələrin azadlığına qovuşmasıdır.

Vətən müharibəsindən sonra inşasına başlanılan Əhmədbəyli-Horadiz-Mincivan-Ağbənd avtomobil yolu və Horadiz-Zəngilan-Ağbənd dəmir yolu xətti Xudafərin körpülərinin yaxınlığından keçir. Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yolu başlanğıcını Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolunun Xudafərin su anbarı yaxınlığından keçən hissəsindən götürür.

Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il oktyabrın 4-də təməlini qoyduğu "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkı da Şərqi Zəngəzurun İrana çıxış nöqtəsində - Xudafərin körpülərinə yaxın ərazidə yerləşir. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, tarixi İpək yolunun üzərində yerləşən, əsrlər boyu Araz çayının şimali ilə cənubunu birləşdirən Xudafərin körpülərinin strateji əhəmiyyəti bundan sonra daha da artacaq.

Xudafərinin azadlığına aparan yol

Oktyabrın 17-də Füzuli şəhəri düşməndən azad edilmişdi. Azərbaycanın qəhrəman oğulları Zəfər gedən yolda daha da ruhlanmışdılar. Bu qələbə ilə "keçilməz Ohayan" mifi də məhv edilmişdi və qorxudan düşmənin bağı yarılmışdı.

Hər kəsə bəllidir ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Vətən savaşında indiyədək heç bir ordu tərəfindən həyata keçirilməyən çətin relyefdə xüsusi döyüş tapşırıqları yerinə yetirib. Məhz bu müasir döyüş taktikası nəticəsində 30 il torpaqlarımızda möhkəmlənən, "keçilməz" istehkamlar quran düşmən yalnız qaçmaqla canını qurtara bilib.

Bu da onu sübut edir ki, Ali Baş Komandanın "Dəmir yumruq" əməliyyatını yerinə yetirən bütün silahlı birləşmələr tapşırıqlarının icrasını uğurla reallaşdırıblar. Arazboyu ərazilərin, o cümlədən Xudafərin, Zəngilan şəhəri, eləcə

Strateji əhəmiyyətli tarixi körpü necə azad edildi?

də rayonun Ağbənd qəsəbəsi və "Şikratz", həmçinin dəniz səviyəsindən 2269 metr hündürlükdə olan "Bartaz" yüksəkliyinin düşmən tapdığından azad olunması tapşırığı Dövlət Sərhəd Xidmətinin Çevik Hərəkət Qüvvələrinə tapşırılmışdı. Azərbaycanın qəhrəman oğulları bu tapşırıqları layiqincə yerinə yetirərək Vətən qarşısında borclarını canları, qanları bahasına həyata keçirmişdilər.

Bos Xudafərinin azadlığı necə baş verdi?!

Bu əməliyyatların haradan başlaması, hansı taktikalardan istifadə edilməsi, yəni əsl reallıqları bil-mək üçün DSX-nin Çevik Hərəkət Qüvvələrinin döyüş yoluna nəzər yetirmək kifayətdir.

Öncə onu qeyd edək ki, Xudafərinin azad olunmasına gedən yol Cəbrayıl rayonunun Əmirvarlı-Sol-tanlı istiqamətində olan yüksəkliyin düşməndən təmizlənməsindən keçirdi. Həmin yüksəklikdə düşmənin ən güclü dayağ nöqtəsi hesab etdiyi 3-cü eşalon yerləşirdi. Bura o yüksəklik idi ki, düşmən Cəbrayıl istiqamətindən Zəngilana və Hadruta, Qubadlıya tərəf hərəkət edən bütün canlı qüvvə və texnikanı gündüz və gecə rahat müşahidə edə bilirdi. Yəni düşmən həmin istiqamətdə hər tərəfi nəzarətdə saxlayırdı. Amma Çevik Hərəkət Qüvvələri taktiki gedişlərlə bu

yüksəkliyi çox məharətlə düşməndən təmizləyərək bildi.

Keçirilən əməliyyatların iştirakçısı, DSX-nin Çevik Hərəkət Qüvvələrinin "Zəfər" ordenli zabiti Nəsim Mirzəyev danışır: "Cəbrayıl şəhərinin azad olunmasından sonra komandanlıq tərəfindən bizə döyüş tapşırıqları verildi ki, Araz-boyu cənub-qərb istiqamətindəki bütün ərazilərin düşməndən tamamilə təmizlənməsi əməliyyatlarını Dövlət Sərhəd Xidmətinin Çevik Hərəkət Qüvvələri həyata keçirməli idi. Bu tapşırığı aldıqdan sonra əməliyyatlara başladım. Ərazi düzəngahlı olduğu üçün düşmən hər tərəfi azı 10 kilometrlik məsafədən aydın müşahidə edə bilirdi. Gecə vaxtı isə hərəkət qeyri-mümkün idi. Termal gecəgörmə cihazlardan istifadə etməklə hərəkətimizi aydın görürdük. Yəni nə gündüz, nə də gecə hərəkət etmək olmurdu. Düşmənin üzərinə canlı hədəf kimi yeriyə bilməzdik. Bu səbəbdən də taktiki gediş dəyişdik. PUA-ları, xüsusən "Harop"ları havaya qaldırdıq. Düşmənin bütün diqqəti havadan hücumə yönəldi və biz də bundan istifadə edərək Zəngilan istiqamətinə doğru hərəkət etməyə başladım. Bir gecədə keyli məsafə gedib manevr etdik. Düşmənin heç zaman gözləmədiyi sağ cənubda onların səngərlərinə daxil olduq. Səhər açılışında onlar gördülər ki, başlarının üstünü kəsmişik. Belə olan halda qatmağa başladılar. Xeyli canlı

qüvvəsini məhv etdik. Bununla Zəngilan və Qubadlı istiqamətindən düşməne gələn dəstək və silah-sursat təminatının da qarşısını aldıq və Xudafərin istiqamətinə doğru irəliləməyimiz üçün əlverişli şərait yarandı".

Dəlidağ yüksəkliyinin və tarixi abidənin xilas

Bu yüksəkliyin düşməndən təmizlənməsi silahlı qüvvələrimizin Zəfər yürüşünü bir qədər də sürətləndirir. Düşmənin Əmirvarlı-Sol-tanlı istiqamətindəki güclü müdafiə xətti yarıldıqdan sonra Çevik Hərəkət Qüvvələrinin Araz çayı sahilinə cənub-qərb istiqamətində irəliləməyə tapşırığı alır. Bu əməliyyata DSX-nin zabiti, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı Babək Ələkbərov rəhbərlik edir.

Tarixi abidənin azadlığı istiqamətində həyata keçirilən döyüş tapşırığının icrasını Babək Ələkbərov belə şərh edir: "Komandanlıq tərəfindən yeni döyüş tapşırığı alındı ki, Xudafərin körpüsü düşməndən azad edilməlidir. Bu da Çevik Hərəkət Qüvvələrinin ən geniş döyüş tapşırıqlarından biri oldu. Biz Araz boyunca irəliləyərək Dəlidağ yüksəkliyini düşməndən təmizləməklə Xudafərinə yetişməli idik. Əməliyyatlara başladım və qarşıma çıxan düşmənin bütün canlı qüvvəsini məhv etdik. 11 kilometrlik yolu qısa zamanda qət etdik. Bir

sutkadan az bir vaxtda Dəlidağ silsiləsinə yetişdik. Burada düşmənin cəmlənmiş qrupu var idi. Amma onlar bizim xüsusi təyinatlı qüvvələrin peşəkərliliyi, qəhrəmanlığı qarşısında çox da duruş görə bilməzdilər. Elə belə də oldu və çox sevincliyəm ki, biz bu əməliyyatı heç bir itki vermədən yerinə yetirdik. Dəlidağ yüksəkliyini düşməndən azad edib Xudafərin körpüsünə yetişdik".

Bu ərazilər düşməndən təmizləndikdən sonra qədim abidəmizdə düşməne gələn dəstək və silah-sursat təminatının da qarşısını aldıq və Xudafərin istiqamətinə doğru irəliləməyimiz üçün əlverişli şərait yarandı".

Babək Ələkbərov deyir ki, DSX-nin Çevik Hərəkət Qüvvələrinin İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə ən sürətli əməliyyat kimi yadda qalmış hücumda 24 saat ərzində 105 kilometr ərazini işğaldan azad edərək düşməne ağır zərbələr endirib.

Ümumiyyətlə isə Vətən müharibəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Harop", "Quzğun" və "Hermes" kimi pilotsuz uçuş aparatlarının peşəkər tətbiqi nəticəsində düşmənin 290 zirehli texnikası məhv edilib.

Xudafərin körpüsü siyasi və iqtisadi cəhətdən mühüm önəm daşıyır. Eyni zamanda bu, Azərbaycanın İrəvan olan sərhədinin bir çox hissəsinin bərpasına əsas təməldir. DSX-nin Çevik Hərəkət Qüvvələrinin döyüş silahları hədəfləri məhv edərkən İrəvan dövlət sərhədində tikilən strateji obyektlərə - su anbarlarına ziyan vurmaması ilk növbədə onların peşəkərliliyindən xəbər verir.

Beləliklə, 18 oktyabr 2020-ci il heç zaman unutmayaçağımız şərəfli və möhtəşəm bir gün kimi tariximizə yazıldı. Artıq 3 ildir ki, Cəbrayılın başucunda xan Arazın sinəsi üstə möğrur dayağa dönmüş, əsrlər şahidi olan tarixi Xudafərin körpüsündə üçrəngli bayrağımız dalğalanır. Azərbaycan səhrəçiləri dövlət sərhədimizi göz bəbəyi kimi qoruyurlar. Əsrlərle yaşlı olan Xudafərin körpüsünün erməni işğalından azad edilməsi həm də şərəf məsələsiydi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bunu bacardı.

Yenidən qurulan Xudafərin qəsəbəsi

Mənfur düşmənin 30 il işğal altında saxladığı Azərbaycan torpaqlarında daşı-daş üstündə qoymadığı faktı artıq dünyaya bəllidir. İşğaldan sonra bütün bəşəriyyət erməni barbarlığına şahidlik etdi.

Urəkdağlayan ərazilərdən biri də Xudafərin qəsəbəsi idi. Ermənilər bu qəsəbəni yerlə yeksan etmişdilər. İndi Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru yenidən quran Azərbaycan dövləti heç kimdən maliyyə vəsaiti almadan, işğaldan azad edilən ərazilərimizdə yalnız öz iqtisadi qüdrəti hesabına misli görünməyən quruculuq işləri həyata keçirir. Həmin ərazilərdən biri də Xudafərin qəsəbəsidir. Bu il mayın 4-də Prezident İlham Əliyev Cəbrayıl rayonunda Xudafərin qəsəbəsinin də təməlini qoyub.

Qeyd edək ki, bu qəsəbə Azərbaycan xalqı üçün tarixi əhəmiyyət daşıyan Xudafərin körpüsünün yaxınlığında, yeni döyüş yolu xəttindən və avtomobil yolundan 7 kilometr məsafədə salınır. Qəsəbənin layihələndirilən ümumi ərazisi 25 hektardır. Baş plana əsasən, gələcəkdə burada 149 ev tikiləcək. Qəsəbədə birinci mərhələdə 20 evin inşası nəzərdə tutulur. Burada iki, üç, dörd və beşotaqlı fərdi evlər tikiləcək. Hər evin həyotə sahəsi 600 kvadratmetr təşkil edəcək. Qəsəbəyə birinci növbədə 77 sakin köçürüləcək.

Xudafərin qəsəbəsində məktəb, uşaq bağçası, inzibati bina, məscid, bazar, çoxfunksiyalı bina (ticarət müəssisələri, tikinti materiallarının satış zonası, ictimai qida müəssisələri və s.), mədəniyyət evi, "Karvansara" hotel və icma evi də yaradılacaq. Bundan başqa, Araz çayının sahilində və Xudafərin körpüsünün yaxınlığında parkın salınması da nəzərdə tutulub.

Bu gün bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı misli görünməyən quruculuq işləri bir daha təsdiq edir ki, tezliklə bütün keçmiş məcburi köçkünlərimizin yurd nisgiline son qoyulacaq və tarixi torpaqlarımızda həyat yenidən qaynayacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Gəncənin raket atəsinə tutulmasının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar yürüş keçirilib

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Gəncə şəhərinin 17 oktyabr 2020-ci il tarixdə raket atəsinə tutulmasının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar Gəncədə yürüş keçirilib.

cumlar nəticəsində 10 nəfəri kişi, 10 nəfəri qadın və 6 nəfəri uşaq olmaqla, 26 dinc sakin qəsdən öldürülüb, 6 ailə tamamilə məhv edilib. Xəsarət alanlardan 86 nəfəri kişi, 57 nəfəri qadın, 32 nəfəri uşaq olmaqla, 175 mülki şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Onlardan 24 nəfəri 60 yaşdan yuxarı, 21 nəfəri 5-18 yaşarası, 11 nəfəri 5 yaşadək olub. Terror hadisələri zamanı mülki infrastruktur obyektlərinə və nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

Çıxışlardan sonra əraziyə gül dəstələri düzülüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yürüş şəhərin "ASAN xidmət" mərkəzinin önündən Qələbə parkına qədər davam edib. Yürüşdə gənclər təşkilatlarının üzvləri, şəhər ictimaiyyəti və sakinlər iştirak ediblər.

Yürüş iştirakçıları Qələbə parkının yaxınlığında raket atəşi nəticəsində dağılan əra-

zini ziyarət ediblər. Burada təşkil olunan tədbirdəki çıxışlarda Müzəffər Ali Baş Komandan İlah Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsindəki şanlı Zəfərindən danışılıb, işğaldan azad olunan torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımızın dalğalandığı qürurla vurğula-

mb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan əsgəri ilə üz-üzə gəlməkdən çəkinən düşmən qisasını dinc azərbaycanlılardan çıxmağa çalışıb. Belə hücumlardan biri də 2020-ci il oktyabrın 17-də olub. Erməni silahlı birləşmələrinin Gəncə şəhərini təxminən yerli vaxtla gecə saat 1 radələrində "Skat" ballis-

tik raketləri ilə hədəf alması nəticəsində 15 mülki şəxs ölüb, 55 nəfər yaralanıb.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Respublikasının ikinci böyük şəhəri olan Gəncəyə 4, 5, 8, 11 və 17 oktyabr 2020-ci il tarixlərdə, xüsusilə gecə saatlarında əhəlinin yatdığı vaxt xaincəsinə təşkil olunmuş hü-

Gəncədə erməni terroru qurbanlarının xatirəsi anılıb

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncəni növbəti dəfə raket atəsinə tutmasından üç il ötür. 2020-ci il oktyabrın 17-də erməni silahlı birləşmələri Gəncə şəhərini təxminən yerli vaxtla gecə saat 1 radələrində "Skat" ballistik raketləri ilə hədəf alması nəticəsində 15 mülki şəxs ölüb, 55 nəfər yaralanıb.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının ikinci böyük şəhəri olan Gəncəyə 4, 5, 8, 11 və 17 oktyabr 2020-ci il tarixlərdə xüsusilə gecə saatlarında əhəlinin yatdığı vaxt xaincəsinə təşkil olunmuş hücumlar nəticəsində 10 nəfəri kişi, 10 nəfəri qadın və 6 nəfəri uşaq olmaqla, 26 dinc sakin qəsdən öldürülüb, 6 ailə tamamilə məhv edilib. Xəsarət alanlardan 86 nəfəri kişi, 57 nəfəri qadın, 32 nəfəri uşaq olmaqla, 175 mülki şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Onlardan 24 nəfəri 60 yaşdan yuxarı, 21 nəfəri 5-18 yaş arası, 11 nəfəri 5 yaşadək olub. Terror hadisələri zamanı mülki infrastruktur obyektlərinə və nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünyanın ictimaiyyət nümayəndələri və şəhər əhəli Gəncənin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən raket atəsinə tutulması nəticəsində dağılan ərazini ziyarət edərək, şəhid olan mülki şəxslərin əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Gəncəyə beşinci raket hücumunun zərərçəkəni: "Bir gecədə 5 ailə üzvümü itirdim..."

17 oktyabr 2020-ci il... Gəncə Vətən müharibəsi dövründə beşinci dəfə raket hücumuna məruz qaldı. Həmin gün körpə uşaqlar, yaşlılar, qadınlar, bir sözlə, günahsız mülki insanlar yenə də gecəni ard-arda üç dənəli partlayış səsi ilə qarşıladılar. 15 nəfər həlak oldu, 55 nəfər yaralandı.

AZƏRTAC həmin raket hücumunun dənəli partlayışları yaşayan sakinlərlə görüşüb, onlarla həmsöhbət olub.

Həmin gecə, yerli vaxtla təxminən saat 1-də erməni silahlı qüvvələri "Skat" ballistik raketləri ilə Gəncədə yaşayış yerlərini vurdu. Həlak olan dinc sakinlərdən biri də həmsöhbətimiz Ramiz Ağayevdir. "Həmin gecə evdə beş nəfər idik. Terror nəticəsində atam həlak oldu, digər ailə üzvlərim isə yaralandılar. Yarım saat dağıntılar altında qaldım. Yerimi müəyyən edə bilmirdim. Özümə gələndən sonra ailə üzvlərimin hamısını təcili yardım məntəqəsinə göndərdim", - deyərək R.Ağayev unuda bilmədiyini qeyd etdi.

Azərbaycan xalqının gözü o zamanlar televiziyada, oradan gələn cəbhə xəbərlərində idi. Hər kəs o günlərdə dəqiq məlumat almaq üçün heç bir xəbər programını gözdən qaçırmırdı, Ali Baş Komandanın müjəzzələrinə izliyirdi. Hə-

min günlərdə Gəncə sakinisi Teymur Sərkərov da rəşadətli ordumuzdan gələcək Qələbə xəbərlərini gözləyirdi. Təəssüf ki, bir neçə saat sonra o, öz doğmalarını, ailə üzvlərindən beş nəfəri dağıntılar altından əlləri ilə çıxaraçaqdı...

Gecə partlayış səslərini eşitdikdən sonra balkona çıxan T.Sərkərov dumanın dədə-baba evlərinin ərazisindən gəldiyini gördü. Tez evdən çıxır və həmin yerə doğru qaçır. Hadisə yerinə çatanda isə evlərinin yerlə yeksa olduğunu görür: "Orada çalışsan xilas-

edicilərə dedim ki, "bura bizim evimizdir, mən bilərəm, kim harada ola bilər". Sonra əllərimlə dağıntıları qazmağa başladım. Birinci bacım qızı Nigar Xəlilovanın, sonra bacım Sevil Əsgərovanın nəşini çıxardım. Ondan sonra özümü itirdim. Səhər morqda kiçik qardaşım Bəxtiyar Əsgərov, bacım Sevilin 10 aylıq körpəsi Nərin Xəlilovanın cəsədini tapdım. Onu qucağımda son mənzilə yola saldım. Atam Suliddin Əsgərovla birgə onları yan-yanə dəfn etdik", - deyərək T.Sərkərov bir gecədə 5 ai-

lə üzvünü itirməsinin dənəti-ni dilə gətirib. Həmin hadisədən sonra onun ayaqları tutulub, hazırda yataq xəstəsidir.

Hər iki həmsöhbətimizin bir təsəllisi var. Torpaqlarımız işğaldan azad olunması və Gəncəyə raket atılması əmrini verən Arayik Harutyunyanın tutularaq Bakıya gətirilməsi.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının ikinci böyük şəhəri olan Gəncəyə 4, 5, 8, 11 və 17 oktyabr 2020-ci il tarixlərdə xüsusilə gecə saatlarında əhəlinin yatdığı vaxt xaincəsinə təşkil olunmuş hü-

cumlar nəticəsində 10 nəfəri kişi, 10 nəfəri qadın və 6 nəfəri uşaq olmaqla, 26 dinc sakin qəsdən öldürülüb, 6 ailə tamamilə məhv edilib. Xəsarət alanlardan 86 nəfəri kişi, 57 nəfəri qadın, 32 nəfəri uşaq olmaqla, 175 mülki şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Onlardan 24 nəfəri 60 yaşdan yuxarı, 21 nəfəri 5-18 yaş arası, 11 nəfəri 5 yaşadək olub. Terror hadisələri zamanı mülki infrastruktur obyektlərinə və nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

18 ZƏFƏR gündəliyi oktyabr 2020-ci il

Oktyabrın 18-də saat 00:00-dan yeni humanitar atəşkəs rejiminin elan olunmasına baxmayaraq, Ermənistan silahlı qüvvələri növbəti dəfə razılaşmanı kobud surətdə pozub.

Düşmən Cəbrayıl şəhərinin ətraf ərazilərini, eləcə də bu rayonun Araz çayı boyu yerləşən və işğaldan azad olunmuş kəndlərini gecə ərzində minaatan və artilleriya qurğularından atəşə tutur. Şəxsi heyət arasında itki yoxdur. Bölmələrimiz tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görülüb.

Qoşunlar bütün cəbhəboyu əlverişli hədd, əhəmiyyətli yüksəklik və mövqelərdə müvafiq fəaliyyətlər həyata keçirib.

Azərbaycan Ordusunun Füzuli istiqamətində uğurlu döyüş əməliyyatları zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi hissəsi bölmələrimiz tərəfindən ələ keçirilib.

Düşmən döyüş texnikası, silah-sursat və digər hərbi vasitələri tərkdən qaçmaq məcburiyyətində qalıb. Cəbhəboyu bütün istiqamətlərdə bölmələrimiz üstünlüyü əldə saxlayıb.

Tweet

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qədim Xudafərin körpüsünün üzərində Azərbaycan bayrağını qaldırdılar. Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Qarabağ Azərbaycandır!

Prezident İlham Əliyev özünün rəsmi "X" sahifəsində daha bir paylaşım edib:

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qədim Xudafərin körpüsünün üzərində Azərbaycan bayrağını qaldırdılar. Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Qarabağ Azərbaycandır!"

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram hesabında Müstəqilliyin Bərpa Günü ilə bağlı paylaşım edib:

"Bu günlərdə bütün dünya ictimaiyyəti Azərbaycan xalqının yenilməz iradəsinin, qətiyyətinin, özminin, birlik və həmrəyliyinin, Vətəna sa-

diqliyinin şahididir. Əminəm ki, xalqımızın möhür və xüsusiyyətləri bizə qarşımızda dayanan bütün vəziyyətlərin öhdəsindən uğurla gəlməyə, o cümlədən müstəqilliyimizi qoruyub saxlamağa hər zaman kömək edəcəkdir. Qoy Azərbaycanın müstəqilliyi əbədi olsun! Uca Tanrı xalqımızı, Vətənimizi qorusun!"

Saat 12:30-da cəbhənin Cəbrayıl istiqamətində Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə aviazərbələr endirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti Su-25 hücum təyyarəsi Azərbaycan Hava Hücümündən Müdafiə bölmələri tərəfindən məhv edilib.

"Bu gün bizim ordumuz əzəli Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etməklə milyonlarla azərbaycanlının arzularını həyata keçirir".

Bu fikirlər Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəsmi instaqram hesabında etdiyi növbəti paylaşımında öz əksini tapıb.

Paylaşımında deyirdi: "Azərbaycan Ordusunun növbəti qələbəsi! Füzuli şəhəri və Füzuli rayonunun bir sıra kəndləri işğaldan azad edilib. İllər boyu bir çox soydaşımız Vətən həsrəti ilə yaşayıb! Nə qədər həmvətənimiz doğma diyarını heç olmasa bir dəfə də olsun yenidən görmək arzusunda idi! Bu gün bizim ordumuz əzəli Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etməklə milyonlarla azərbaycanlının arzularını həyata keçirir. Bu, ədalətin təntənəsidir! Ona görə ki, bu yerlər bizim doğma torpaqlarıdır, əcdadlarımızın torpaqlarıdır. Hər bir Azərbaycan əsgərinin və zabitanın həyatı və sağlamlığı üçün dua edirik. Uca Tanrı ordumuzu, xalqımızı, Vətənimizi və Prezidentimizi qorusun! Qarabağ Azərbaycandır!"

Ermənistan silahlı qüvvələrinin son qüvvə kimi sənəklərə atdığı xüsusi təyinatlılar Azərbaycan əsgərinin həmləsinə tab gətirməyərək geri qaçmağa məcbur edilib.

Nümayiş olunan videoda Azərbaycan Ordusunun zirehli texnika və əsgərlərinin erməni xüsusi təyinatlılarını necə qovduğunu müşahidə olunub.

Videonun son kadrlarında düşmən sənəkləri tərkdən sonra həmin mövqelərə doğru Azərbaycan əsgərinin irəliləməsi aydın görünürdü.

Horadiz istiqamətində uçuşlar keçirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus taktiki pilotsuz uçuş aparatı (PUA) Azərbaycan Hava Hücümündən Müdafiə bölmələri tərəfindən aşkar olunaraq məhv edilib.

Müdafiə Nazirliyi işğaldan azad olunan Füzuli şəhərinin mərkəzində Azərbaycan bayrağının qaldırılması, eləcə də Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə xeyli sayda canlı qüvvə və texnika baxımından itkilərə məruz qalan düşmənin döyüş meydanında atıb qaçdığı hərbi texnika və silah-sursatının foto və videogörüntülərini yayıb.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Hərbi Hava Qüvvələrinin helikopter bölmələri ilə təlim keçirilib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi hazırlıq planına əsasən, Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) helikopter bölmələri ilə təlim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bazalanma aerodromlarından uçuşlar edən helikopterlər təlimin planına uyğun olaraq havaya qalxma və yerə

enmə, şerti düşməyə məxsus yerüstü hədəflərin koordinatlarının təyin edilməsi, hava kəşfiyyatının aparılması və digər fəaliyyətlər üzrə qarşıya qoyulan tapşırıqları yerinə yetiriblər.

Helikopter bölmələrinin döyüş və praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə keçirilən təlimdə hərbi pilotlar yüksək peşəkarlıq nümayiş etdiriblər.

Azərbaycan nümayəndə heyəti TDT-nin media və informasiya üzrə məsul nazirlərinin və yüksək vəzifəli rəsmilərinin toplantısında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayılovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti Qırğızıstanın paytaxtı Bişkek şəhərində keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) media və informasiya üzrə məsul nazirlərinin və yüksək vəzifəli rəsmilərinin 5-ci toplantısında iştirak edib.

Azərbaycan mediasının beynəlxalq informasiya məkanına inteqrasiyasının dünyamızın realıqları fonunda daha böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini diqqətə çatdıran Əhməd İsmayılov "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında media sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında" anlaşma memorandumunun,

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi ilə Özbəkistan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası yanında İnformasiya və Kütləvi Kommunikasiyalar Agentliyi, həmçinin Qazaxıstan Respublikası İnformasiya və İctimai İnkişaf Nazirliyi arasında imzalanmış anlaşma memorandumlarının müstəsna

rolunu qeyd edərək vurğulayıb ki, media məkanında milli maraqların birgə təşviqi və qorunmasına yönəlmis ikitərəfli əməkdaşlıq mexanizmlərinin formalaşdırılması, təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi, o cümlədən media sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin yaradılması əsas məqsədlərimizdir.

İcraçı direktor çıxışında türkdilli ölkələrə dair məlumatların beynəlxalq auditoriyaya operativ və düzgün formada çatdırılması üçün türk dünyasının jurnalistləri arasında həmrəylikə ehtiyac olduğunu qeyd edib, dövlətlərimizin yerləşdiyi coğrafiyanın həqiqətə uyğunlaşdırılması və obyektiv informasiya təminatının həyata keçirilməsi üçün peşəkərliliyə və sayıqlığın artırılmasının vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Azərbaycanla Özbəkistan arasında qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub

Qırğız Respublikasının paytaxtı Bişkek şəhərində keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) media və informasiya üzrə məsul nazirlərinin və yüksək vəzifəli rəsmilərinin 5-ci toplantısı çərçivəsində Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayılov ilə Özbəkistan Prezidenti Administrasiyası yanında İnformasiya

ya və Kütləvi Kommunikasiya Agentliyinin baş direktoru Asadjan Xocayev arasında ikitərəfli görüş keçirilib. Agentlikdən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüşdə qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub, həmçinin "Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında

media sahəsində əməkdaşlığın inkişafına dair "Yol Xəritəsi"nin icrası istiqamətində görüləcək tədbirlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Özbəkistan tərəfi əsənə halını alması planlaşdırılan Şuşa Qlobal Media Forumunda iştirakdan məmnunluğunu ifadə edib. Həmçinin növbəti forumlarda da iştirakda maraqlı olduğunu dilə gətirib.

Mir Cəlal Paşayevin kitabı alman dilinə tərcümə edilib

Görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas alim Mir Cəlal Paşayevin "Füzuli sənətkarlığı" kitabı Almaniyanın tanınmış Erqon-Nomos nəşriyyatının Bibliotheca Academica - Şorşünaslıq sahəsində seçilmiş nəşrlər sırasında çap edilib. Kitab Giesen Universitetinin dosenti, şorşünas-alim Mixael Raynhard Hess tərəfindən alman dilinə tərcümə edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Berlin Azad Universitetində dahi şairimiz İmadəddin Nəsimi mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmiş Hess azərbaycanlı və avropalı oxuculara "Şaşıran irsi" kitabının müəllifi kimi də tanınır.

Azərbaycan füzuliləşməsinin banisi Mir Cəlal 1940-cü ildə "Füzulinin poetik xüsusiyyətləri" mövzusunda müdafiə etdiyi namizadlik dissertasiyasını 1958-ci ildə genişləndirərək "Füzuli sənətkarlığı" adlı monoqrafiyaya kimi nəşr etdirib. Monoqrafiya XVI əsrdə yaşaymış-yaratmış dahi şairimiz Məhəmməd Füzulinin ədəbi yaradıcılığı və sənəti, o cümlədən şeir mədəniyyəti və bədii nəsr haqqında elmi araşdırmaları əks etdirir. Mir Cəlal kitabında Füzuli yaradıcılığının ayrı-ayrı məsələləri və motivlərinin araşdırılması ilə yanaşı, onun ümumi ədəbi mənzərəsinə elmi cəhət

dən verməyə nail oldu. Məhəmməd Füzuli türk xalqlarının klassik ədəbiyyatının ona görə tanınmış şairlərindən hesab olunur ki, o, dövrünün üç əsas dili - türk, ərəb və fars dillərində "Divan" yazmaqla ədəbi sənətkarlıq nümunəsi yarada bilmişdir. Alman alim Füzulinin dövrünün tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan, türk, ərəb və fars dillərini bilməsi ona Füzuli və Mir Cəlal yaradıcılığının dərinliklərini araşdırmağa və avropalı oxuculara təqdim etməyə imkan verdi. Şorşünas-alim Hess həmçinin kitab "Giriş sözü" yazaraq, Hess həmçinin kitab "Giriş sözü" yazaraq,

həm Füzuli, həm də Mir Cəlal dövrünün ədəbi və tarixi-siyasi mühitinin elmi-tənqidi təhlilini aparıb. Alman alim sovet-kommunist rejimi tərəfindən ədəbiyyata tətbiq olunan qadağalara və edilən müdaxilələrə dair Qərb oxucusu üçün izahlar verərək yazmışdır ki, dövrün ideoloji məhdudiyyətlərinə baxmayaraq, Mir Cəlal Füzulinin milli şair kimi araşdırmağa və təqdim etməyə nail oldu. Dr. Hess kitabda "Füzuli sənətkarlığı" əsərinin ədəbi elmi aspektlərinə dair müfəssəl izahatlar verir.

Mixael Raynhard Hessin qonağına görə, "Azərbaycanda füzuliləşmənin əsasını qoyan "Füzuli sənətkarlığı" əsərinin digər dəyərli xüsusiyyətlərindən biri Mir Cəlalin çoxsaylı məsələlərinin araşdırılması üçün orijinal mənbələrdən birbaşa istifadə etməsidir. Məhz bu səbəblərdəndir ki, yazıldığı tarixdən 80 il keçməsinə baxmayaraq, Füzuli yaradıcılığı haqqında Mir Cəlalin elmi əsəri ilə müqayisə oluna biləcək dərinlik və müfəssəlliyə malik elmi əsər yazılmayıb. Bu gün də bu əsər Füzuli yaradıcılığının araşdırmaçıları üçün əvəzolunmaz mənbədir".

Füzuli dihasının araşdırılmasına həsr olunan bu monoqrafiya həmçinin Mir Cəlal yaradıcılığının avropalı oxuculara çatdırılması baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Mir Cəlalin "Füzuli sənətkarlığı" əsəri Almaniyanın milli bibliografiyasına daxil edilib.

Prezidentin göstərişi ilə bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev Zaqatala şəhərində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində vətəndaşların qəbulu edib.

Nazirlərdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Şəki, Qax, Zaqatala və Balakən rayonlarının sakinlərinin qəbulu zamanı nəqliyyat, telekommunikasiya, o cümlədən internet, teleradio yayımı və poçt xidmətləri ilə bağlı müraciətlərə baxılıb.

Nazir Rəşad Nəbiyev müraciətlərin mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun və operativ şəkildə araşdırılması ilə əlaqədar nazirliyin aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verir.

Vətəndaşların müraciətlərində qaldırılan problemlərin bir qismi dərhal müsbət həllini tapıb. Rəqəmsal inkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin fəaliyyət sahələrinə aid olmayan məsələlərlə bağlı müraciətlər isə qeydiyyatla qəbulu keçirilir.

Qeyd edək ki, vətəndaşların qəbulu mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumlarının rəhbərləri tərəfindən şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının hökuməti tərəfindən görülmüş mərhələli və koordinasiyalı tədbirlər nəticəsində oktyabrın 17-də Suriya Ərəb Respublikasının ərazisində yerləşən düşərgələrdə saxlanılan 9 nəfəri uşaq və 1 nəfəri qadın olmaqla, 10 nəfər Azərbaycan vətəndaşının ölkəmizə repatriasiyası həyata keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, repatriasiya olunmuş uşaqlardan 4 nəfərinin hər iki valideynini itirdiyi məlumdur. Bu xüsusda ilk növbədə repatriantların yeri, şəxsiyyəti və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığına mənsubiyyəti müəyyən edilib, sonradan Türkiyə Respublikası ərazisində keçidə nail olub.

İraq və Suriyadan Azərbaycan vətəndaşlarının repatriasiyasına məsul olan müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri Türkiyəyə ezam edilərək, repatriantların ilkin tibbi və psixoloji müayinəsinin həyata keçirilməsi təmin olub.

Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi tərəfindən müvafiq əlaqələndirmə işi aparılmaqla vətəndaşlarımız Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhərdən keçirilməsi üçün uçuş biletləri ilə təmin edilib.

Oktyabrın 17-də nümayəndə heyətinin müşayiəti ilə qeyd olunan vətəndaşların ölkəmizə repatriasiyası həyata keçirilib.

Repatriantların sosial reabilitasiyası və cəmiyyətə reintegrasiyası istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan hökuməti tərəfindən xarici ölkələrin ərazisində silahlı münaqişənin qurbanına çevrilmiş Azərbaycan vətəndaşlarının repatriasiyası üçün zəruri tədbirlərin görülməsi davam etdiriləcək.

Oktyabrın 17-də nümayəndə heyətinin müşayiəti ilə qeyd olunan vətəndaşların ölkəmizə repatriasiyası həyata keçirilib.

Repatriantların sosial reabilitasiyası və cəmiyyətə reintegrasiyası istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan hökuməti tərəfindən xarici ölkələrin ərazisində silahlı münaqişənin qurbanına çevrilmiş Azərbaycan vətəndaşlarının repatriasiyası üçün zəruri tədbirlərin görülməsi davam etdiriləcək.

Tarif Şurası alternativ avtomobil yolu və bir sıra dərman vasitələri üzrə qiymətlər müəyyənləşdirib

Tarif (qiymət) Şurasının oktyabrın 17-də keçirilən növbəti iclasında əsasən yola alternativ olaraq yaradılmış Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun yeni hissəsi və bir sıra dərman vasitələri üçün tariflər müəyyənləşdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, son illərdə ölkəmizdə avtomobil yolları əsaslı şəkildə yenidən qurularaq təkmilləşdirilib, həmçinin yeni avtomobil yolları, körpülər və yol ötürücüləri inşa edilərək əhalinin istifadəsinə verilib. Regionların davamlı və tarazlı inkişafının təmin olunması üçün müasir yol-nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin tərkib hissəsi olan M-1 Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun H.Z.Tağıyev qəsəbəsindən başlayaraq tikilən yeni hissəsi ölkəmizin nəqliyyat infrastrukturunun güclənməsində önəmli rol oynayır. 129 kilometr uzunluqda olan bu yol Azərbaycanın tranzit daşımalarında iştirak imkanlarını genişləndirəcək, yüklərin çatdırılma müddətini azaldacaq, bölgədə turizmin inkişafına tökan verəcək.

Bu yol önəmli yoldan qısadır və sürət həddi daha yüksəkdir. Məsafənin qısa və sürət həddinin yüksək olması isə istifadəçilərə vaxtla yanaşı, yanacaq qənaət etməyə imkan verəcəkdir. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 5 sentyabr 2023-cü il tarixli qərarı ilə bu yol ödənişli yol kimi müəyyən olunub. Qanunvericiliyə əsasən, keyfiyyətli dövlət standartlarının tələblərinə cavab verən ödənişsiz avtomobil yolu mövcud olduqda ödənişli avtomobil yolları yaradıla bilər və bunun əhalinin həssas təbəqəsinə mənfəət təsiri olur. Çünki bu yoldan istifadə seçimdən asılıdır. Belə ki, eyni keyfiyyətdə önəmli yol da mövcuddur.

Qeyd edək ki, həmin yoldan istifadə üzrə gediş tariflərinin müəyyənləşdirilməsi üçün Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən Tarif (qiymət) Şurasına müraciət edilib və dünən şurasın iclası keçirilib.

M-1 Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun H.Z.Tağıyev qəsəbəsindən başlayaraq tikilən yeni avtomobil yolu üçün gediş tarifləri ƏDV ilə birgə minik avtomobilləri və kütləli 3,5 tona qədər olan yük avtonəqliyyat vasitələri üzrə 1 km üçün 9,3 qəpik (bütün yol 12 manat) müəyyən edilib. Kütləli 3,5 tondan yuxarı olan yük avtonəqliyyat vasitələri və digər maşın-mexanizmlər üçün tarif isə 1 km üçün 11,6 qəpik (bütün yol üzrə təxminən 15 manat) təşkil edəcək. Avtobuslar üzrə isə bu yolun 1 km-i üçün tarif 7,8 qəpik səviyyəsində (bütün yol üçün 10 manat) müəyyənləşdirilib. Qoşqulu və yarımqoşqulu nəqliyyat vasitələri, o cümlədən 3-4 oxlu və ya TIR-ların ödənişli yoldan istifadəsi üçün qiymət 1 km-ə 19,4 qəpikdir (bütün yol üçün 25 manat).

Gediş üçün ödəniş məbləği avtomobil yolunun texniki dərsəci, aidiyyəti qurumlar tərəfindən aparılan monitorinqlər əsasında nəqliyyat vasitəsinin qət etdiyi məsafə, çəkisi və ya ərzində gedişlərin sayı nəzərə alınmaqla müəyyənləşdirilib. Hazırda yolda son tamamlama işləri aparılır.

Iclasda həmçinin yeni dövlət qeydiyyatına alınan 202 dərman vasitəsinin qiymətinin yuxarı həddi təsdiq edilib və etibarlı təchizatın təmin olunması məqsədilə Səhiyyə Nazirliyindən müvafiq rəy alınmış 48 dərman vasitəsinin qiymətinin yuxarı həddində Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 3 iyun tarixli 209 nömrəli Qərarı ilə təsdiq olunan Qaydalar və Tarif (qiymət) Şurasının 2015-ci il 21 iyul tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş təlimata uyğun olaraq dəyişikliklər aparılmışdır. Ticarət adı, farmasvətik forması, təsiredici maddəsinin adı, dozası, ticarət qablaşdırması, miqdarı, istehsal ölkəsi nəzərə alınmaqla, qiymətlərinin yuxarı həddi təsdiq edilmiş dərman vasitələrinin tam siyahısı Tarif (qiymət) Şurasının rəsmi internet saytının (www.tariff.gov.az) "Dərman vasitələri" bölməsində (<http://tariff.gov.az/documents/DVA.pdf>) yerləşdirilib.

Qərarlarla Tarif (qiymət) Şurasının rəsmi saytının (www.tariff.gov.az) "Şurasın qərarları" bölməsində tanış olmaq olar. Qərarlar oktyabrın 20-də qüvvəyə minəcək.

Bakıda 27 ölkədən hərbi təhsil ekspertlərinin iştirakı ilə seminar başlayıb

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin NATO-nun Beynəlxalq Dil Koordinasiya Bürosu ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Bakı şəhərində beynəlxalq seminar öz işinə başlayıb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, seminar da çıxış edən Milli Müdafiə Universitetinin rektoru professor, general-leytenant Heydər Piriyev hərbi təhsil sahəsində görülən işlərin vacibliyini, o cümlədən keçirilən görüş, seminar və kurslarda xarici və yerli mütəxəssislər arasında qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin önəmini xüsusi vurğulayıb.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 27 ölkədən 50-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə keçirilən seminarın məqsədi NATO və tərəfdaş ölkələrin dil mərkəzi mütəxəssislərinin qiymətləndirmə meyarlarının qarşılıqlı standartlaşdırılması (STANAG 6001) və hərbi təhsil sahəsində ingilis dilinin tədrisində innovasiyaların tətbiqi ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılmasıdır.

Seminar oktyabrın 19-dək davam edəcək.

Ölkəmizdə Azərbaycan-Türkiyə birgə taktiki təlimi keçiriləcək

Azərbaycanda keçiriləcək Türkiyə Respublikasının yaradılmasının 100-cü ildönümünə həsr olunmuş birgə taktiki təlimə cəlb edilən qardaş ölkənin Silahlı Qüvvələrinin bir qrup hərbi qulluqçusu və aviasiya vasitələri ölkəmizdədir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, birgə taktiki təlimin oktyabrın 23-25-də Bakı şəhəri, Naxçıvan Muxtar Respublikası və azad edilmiş ərazilərimizdə də daxil olmaqla bir neçə istiqamətdə keçirilməsi planlaşdırılır.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 27 ölkədən 50-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə keçirilən seminarın məqsədi NATO və tərəfdaş ölkələrin dil mərkəzi mütəxəssislərinin qiymətləndirmə meyarlarının qarşılıqlı standartlaşdırılması (STANAG 6001) və hərbi təhsil sahəsində ingilis dilinin tədrisində innovasiyaların tətbiqi ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılmasıdır.

Seminar oktyabrın 19-dək davam edəcək.

Vaqif Xaçatryanın növbəti məhkəmə iclası keçirilib

Qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinin üzvləri tərəfindən 1991-ci il dekabrın 22-də Xocalı rayonunun Məşəli kəndində soyqırım törəndirildən bir neçə ay sonra V.Xaçatryanın cinayət işi üzrə oktyabrın 17-də növbəti məhkəmə iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Yasamal Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Zeynal Ağayevinin sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə iclasında dövlət ittihamçıları tərəfindən Vaqif Xaçatryanın ittiham aktı elan olunub. İttiham aktını dövlət ittihamçısı - baş prokurorun böyük köməkçisi, 3-cü dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri Müqəddəs Sultanov elan edib.

V.Xaçatryan məhkəmə prosesində tərcüməçi ilə təmin olunub. Məhkəmə ifadə verən V.Xaçatryanın hüquqlarını Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü Radmila Abilova müdafiə edib. Məhkəmə prosesində həmçinin zərərçəkmiş şəxslər ifadə veriblər. Onlar erməni tərəfindən işgəncə və təhqirə məruz qaldıqlarını bildirib, Vaqif Xaçatryanın ömürlük həbs olunmasını tələb ediblər.

Sonra prosesdə fasilə elan edilib. Fasildən sonra məhkəmə iclasında zərərçəkmişlər Vaqif Xaçatryanın onların başlarına gətirdiyi müsibətlərdən danışdı.

Qeyd edək ki, məhkəmənin növbəti iclası oktyabrın 18-də keçiriləcək. Xatırladaq ki, Vaqif Xaçatryan Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 103-cü (soyqırım) və 107-ci (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə) maddələri ilə təqsirləndirilib.

Vaqif Xaçatryanın iştirakı ilə Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan, həmçinin Ermənistan Respublikasından gəlmiş millətçi ermənilərdən ibarət yaradılmış, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı hərbi birləşmələrdən ibarət cinayətkar birləşin tərkibində Xocalı (keçmiş Əsgəran rayonu ərazisində) rayonunun Məşəli kəndində yerli

azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş soyqırım, təqibetmə, didərgin salma, silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma cinayətləri nəticəsində ümumilikdə 27 nəfər qəsdən öldürülüb, 21 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb, 2 nəfər kənd sakini girov götürülüb, 81 ailə təsərrüfatından ibarət 340 nəfər daimi yaşayış yerlərindən Azərbaycan Respublikasının digər ərazilərinə didərgin salınıb, kənd sakinlərinə ümumilikdə 13 milyon 568 min 60 manat, dövlətə isə 130 min 800 manat məbləğində maddi ziyan vurulub.

18-də keçiriləcək. Xatırladaq ki, Vaqif Xaçatryan Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 103-cü (soyqırım) və 107-ci (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə) maddələri ilə təqsirləndirilib. Vaqif Xaçatryanın iştirakı ilə Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan, həmçinin Ermənistan Respublikasından gəlmiş millətçi ermənilərdən ibarət yaradılmış, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı hərbi birləşmələrdən ibarət cinayətkar birləşin tərkibində Xocalı (keçmiş Əsgəran rayonu ərazisində) rayonunun Məşəli kəndində yerli

"Global Energy Azerbaijan" şirkəti və onun törəmə şirkətləri Azərbaycan xalqını

"Absheron Operating Company"

"Binagadi Oil Company"

"Karasu Operating Company"

"Shirvan Operating Company"

"Neftechala Operating Company"

18 Oktyabr
Müstəqilliyin
Bərpası Günü

*münasibətilə
təbrik edir,
xoş günlər və
firavan həyat
arzulayır!*

Dünya dollardan imtina edəcəkmiz?

Hələlik bununla bağlı təşəbbüslərin nə ilə bitəcəyi bilinmir

Tarixdən məlumdur ki, iqtisadi münasibətlər formalaşanda pul dövriyyəsi dəyişir. Həmin illər natural təsərrüfat dövrü adlanırdı. Yəni ticarət bir məhsulu digəri ilə dəyişməklə həyata keçirilirdi və tərəflər özlərinə lazım olan məhsulları bu yolla əldə edirdi.

Lakin belə vəziyyət uzun sürmədi. İnsanlar ticarətə canlandırmaya üçün yeni bir yol - ticarətin pul ilə həyata keçirilməsi üsulunu tapdı. İlk dövrlər pul vahidi kimi misdən, gümüşdən və qızıldan istifadə etməyə başladılar. Hətta tarixdə duzun pul vahidi kimi tədaviyə ehtiyacı olan barədə məlumatlar da var.

Dövlətlər formalaşdıqca hər bir ölkə pul kösməyə başladı. Həmin dövrdə pulun dəyəri onun hansı metaldan olması ilə ölçülürdü. Sözsüz ki, uzun illər pulun ən dəyərlisi qızıl pul oldu. Bu qiymətli metal indi də dəyərlidir, bütün dövlətlər özlərinin valyuta ehtiyatı mənbəyi kimi qızıl yığmağa üstünlük verir.

Dolların qlobal valyuta olmasının tarixi İkinci Dünya müharibəsindən sonra başladı. Bu müharibə dünyaya çoxlu insan itkisi ilə yanaşı, böyük həcmdə iqtisadi ziyan da vurmuşdu. Bir çox Avropa ölkələri və sovetlər birliyi müharibə nəticəsində xarabəyə çevrilmişdi. Bu ölkələrin insan kapitalı ilə maliyyə gücü də tükenmişdi. Təsəvvür edin, Avropanın ən güclü iqtisadiyyatına malik Almaniyada hər şey dağılmışdı.

Belo bir vəziyyətdə dünya siyasəti meydanına müharibəyə hamıdan gec qoşulub, hamıdan qazançı çıxan ABŞ daxil oldu. Amerika dünya hökmranlığına nail olmaq üçün bu tarixi fürsətdən məharətlə yararlanmağa başladı. Bunun üçün ilk növbədə özünün nəzarətində olan strukturlar yaratdı. Belo ki, qlobal maliyyə bazarını idarə edən Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə Dünya Bankı Amerikanın birbaşa nəzarətindədir. 1946-cı ildə bu qurumlar yarandıqca gündən indiyədək dünyanın maliyyə bazarına nəzarət funksiyasını yerinə yetirirlər. Belo vəziyyət isə Amerikaya bütün ölkələrin iqtisadiyyatına təsir göstərmək imkanı yaradır.

Bu yolla Amerika dünyada dollarla aparılan ticarət və iqtisadi müqavilələrin icrasına nəzarət edə bilir, dünyanın bütün maliyyə vəziyyətini öyrənir, ölkələrin iqtisadi əlaqələrindən agah olur, istədiyi ölkəyə sanksiya tətbiq edir, başqalarının da ona qoşulmasından ötrü təsir göstərir. Bir sözlə, bu yolla dünyaya hökm edərək onu öz istədiyi kimi idarə etməyə çalışır və böyük ölçüdə buna nail olur.

Dünyada strateji əhəmiyyət daşıyan neft, qaz, qızıl, buğda və digər məhsullar birləşmələri dollarla satılır. Dövlətlərarası bütün iqtisadi müqavilələr dollarla bağlanır, ölkələr arasında ticarət əməliyyatları dollarla aparılır. Demək olar ki, dünyada qiymətli olan hər şeyin dəyəri dollarla ölçülür.

Dolların beynəlxalq valyutaya çevrilməsi üçün əldə olunan razılaşmanın əsas şərti onun qızıl ehtiyatı ilə indeksləşdirilməsidir. Yəni çap edilən dolların arxasında qızıl ehtiyatı olmalıdır. ABŞ 1971-ci il 15 avqust tarixindən dollarla qızıl arasındakı bağlılığı qopardı. Həmin gündən bu günədək ABŞ istədiyi qədər kağız əskinasları kəşib dövriyyəyə buraxır. Beləliklə, dünyada dolların istifadə həcmi

ABŞ-nin qlobal ticarətdəki payından dəfələrlə çoxdur. Hazırda dünyada ən çox alınıb-satılan valyuta olan dolların qlobal valyuta mübadilələrindəki çəkisi 87 faizə çatıb. ABŞ-nin çap etdiyi dollar artıq öz cazibədarlığı ilə yanaşı, dünyada ciddi narahatlıq doğurur. İndi bir çox ölkə bu valyutadan imtina etməklə Amerikanın təzyiqindən qurtulmaq istəyirlər. Avropa Birliyi özünün milli valyutası olan avro yaradıb. İndi bu nümunədən yeni yaranan iqtisadi birliklər faydalanmaq istəyirlər.

Dolların dünyada təsiri o qədər yüksəkdir ki, indi çoxları ondan qurtulmaq istəyir. Hər dəfə Amerika iqtisadiyyatında problem yarandıqca dolların uçot dərəcəsinə artırır. Belo olan halda milli valyutalar dəyərini itirir, ölkələr iqtisadi və maliyyə sıxıntıları yaşayırlar.

Bütün bunların fonunda, daha doğrusu, mövcud siyasi qarşıdurma səbəbindən dünyada yeni iqtisadi birliklərin formalaşması prosesi gedir. BRICS-nin (5 ölkənin - Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin və Cənubi Afrikanın dövlətlər-arası birliyi) yaranması və onun sıralarının genişlənməsi gələcəkdə yeni iqtisadi münasibətlərin formalaşmasından xəbər verir. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, yaxın illərdə BRICS-yə üzv dövlətlər

məhsul istehsalında "böyük yeddilər"i keçəcəklər. Çünki əhali sayı və təbii resurslar baxımından BRICS-nin imkanları daha genişdir.

Məlumdur ki, Qərbi uzun illər dünyanın mövcud təbii resurslarını və kapitalını nəzarət altında saxlayırdı. Artıq bunun geri dönməsinin şahidi oluruq. Xüsusilə Asiya və Afrika ölkələri sürətlə Qərbin istismarçı iqtisadi əməkdaşlığından imtina edirlər. Bunun əvəzində Çinin iqtisadi nüfuzu dünyada sürətlə artır. Səbəbi Çinin iqtisadi partnyorlarına səmərəli və ədalətli əməkdaşlıq təklif etməsidir. Üstəlik, ÇXR iqtisadi cəhətdən əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin daxili siyasətinə qarışır.

Gələcəkdə Türk Dövlətləri Birliyi də dolların təsirindən qorunmaq üçün ümumi valyutalarını yarada bilərlər. Belo bir birliyə qeyri-türk dövlətlərinin də qoşulması ehtimalı yüksəkdir. Məsələn, hazırda Tacikistanla Rusiya birliyi maraq göstərən ölkələrdəndir. Asiyada da yaranan və yaranacaq iqtisadi birliklərin gələcəkdə ABŞ dollarına real təhlükə yarada biləcəyi şübhəsizdir. Bundan başqa, bir çox dövlətlər dolların basqısından qurtulmaq üçün milli valyutalarla ticarət aparmaq barədə razılığa gəlirlər. Məsələn, Rusiya xarici kredit təşkilatlarına, dost və neytral ölkələrin brokerlərinə Rusiya

valyuta bazarında, eləcə də törəmə alətlər bazarında milli valyuta ilə ticarət aparmağa icazə verən qərar qəbul edib. Həmin siyahıya 30-dan çox ölkə daxil olub. Azərbaycan da bu siyahıda yer alan ölkələrdəndir. "Müştəkil ticarət haqqında" Federal qanuna görə, bu sənəd dost və neytral ölkələrin milli valyutalarının birbaşa konvertasiyası mexanizminin səmərəliliyinin artırılmasına, həmçinin ölkə iqtisadiyyatının milli valyutada hesablaşmalara olan tələbatının ödənilməsi üçün rubla birbaşa kotirovkaların formalaşdırılmasına yönəlib.

Amerikaya siyasi, iqtisadi, maliyyə və hərbi güc qazandıran əsas vasitə dollardır. İndi dünyada bir çox dövlət ABŞ-nin bu sahədəki hökmranlığına son qoymaq üçün dedollarizasiya siyasətini güdür. Kütləvi şəklidə dollardan imtina Amerika iqtisadiyyatına və maliyyə sabitliyinə böyük təhlükə yarada bilər. Bununla yanaşı, ABŞ istədiyi dövlətə iqtisadi sanksiya tətbiq etmək imkanını da itirəcək.

Belo yerdə məşhur "kimdir günahkar" sualı yada düşür. Amerika uzun illər onun apardığı siyasətlə razılaşmayan ölkələrə qarşı dollardan "demokl qılıncı" kimi istifadə edib. Bu da dünyada olan dövlətlərin haqlı narazılığına səbəb olub. Milli valyutaların Amerikaya verdiyi imkanlardan sui-istifadə sonda haqlı narazılıqlar yaradıb. İndi həmin narazılıqlar bu ölkələrə qarşı real təhlükə yaratmağa başlayıb. Düzdür, Amerika da ona yaxınlaşan bələdan qorunmaq üçün müvafiq tədbirlər görür. Hələlik bu mübarizənin nə ilə bitəcəyi məlum deyil. Ancaq yaxın illərdə gərginliyin daha da artacağı gözləniləndir.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

"İlham Əliyev dediyini etdi, "miatsum" ideyamız iflasa uğradı"

Azərbaycan Prezidentinin Xankəndidən verdiyi bəyanat
Hayastanda təşvişi daha da artırır

Hayastanı qorxuya salan növbəti məqam Prezident İlham Əliyevin Xocalıya, Xankəndiyə, Xocavəndə, Ağdərəyə səfərləri, həmin şəhərlərdə Azərbaycan bayrağını ucaltması olub. Azərbaycan Prezidentinin Xankəndidə Hayastana verdiyi kifayət qədər açıq mesajlar məğlub ölkədə ajiotaja səbəb olub, böyük şok və xof yaradıb.

Xəbər portallarının rusdilli versiyasında yazılan materialardan hissə-hissə açıqlamaların, videoçarxların təqdim olunaraq müzakirəyə çıxarılması məğlub ölkədə ictimai qaşqınlığın artıq xaosa çevrildiyini göstərir.

Sosial mediada paylaşılan statuslardan və yazılan şərhərdən bir neçəsini diqqətinizə çatdırırıq. Siyasi ekspert Artavaz Melkonyan feysbuk sosial şəbəkəsində maraqlı paylaşımı ilə diqqət çəkib: "İlham Əliyevin Xankəndiyə səfərini, verdiyi mesajları internetdən izlədim. Bir daha əmin oldum ki, biz biabırçasına uduzmuşuq. Haradadır yekəxanılıq edən "rəhbərlərimiz"? Bakıda həbsdədir. İlham Əliyev dediyini etdi, artıq "miatsum" ideyamız iflasa uğradı. O, həmişə olduğu kimi, bu dəfə də Xankəndidən verdiyi mesajlara yaxşı hazırlaşmışdı, jestlərin dili savadlı seçilmişdi. Əliyev növbəti dəfə Xankəndidən bəyan etdi və göstərdi ki, Qarabağ Azərbaycandır. Bizim rəhbərlər isə bu sahədə lazımlı biliklərə malik deyil və yarımçıq cavabları ilə özlərini gülməli vəziyyətə salırlar. Amma realıq birdir: qələbə artıq Əliyevindir".

Xankəndi şəhərində qalan Mişa adlı erməni sakin isə maraqlı fikirləri ilə diqqət çəkib. O, 63 yaşında olduğunu və Xankəndidə doğulduğunu deyib: "Artıq bir həftədir, burada hamı məni tanıyır, hörmət edir, yemək verir. Hətta dünən general mənə məşin verdi, gedib Ballıca kəndimə, heyvanlarıma baş çəkdim, qəbiristanlığımızda oldum. Buradakı ermənilərin çoxu qaçdı. Ermənilər deyirdilər ki, bu torpaqlar bizimdir. Əgər torpaq sənindir, niyə qaçırdın? Utanırım ki, ermənilər qorxaqcasına qaçdılar. Onlar şəhərdəki bozi mağazaları, dükənləri,

hətta azərbaycanlılara məxsus qəbirləri dağıtdılar".

Prezident İlham Əliyevin Xankəndidəki çıxışını izləyən, profilinə baxdıqda isə restoranlar şəbəkəsinin sahibi olduğu bilinən Ovasan Naumyan feysbuk səhifəsində yazır ki, səsləndirilən düz fikirlər niyə bəzilərini narahat edir: "Biz yalan danışırıq. Öz vətəndaş mövqeyimizi nümayiş etdiririk. Çəkinmədən fikrimizi bildirirəm. İstəyirlər gəlib məni aparınlar. Biznes fəaliyyəti ilə məşğul olduğumu İrəvanda bilməyən yoxdur. 30 ildir dediklərim yekunda təsdiqini tapır. Qarabağ Azərbaycanındır. Bunu həmişə demişəm və indi təsdiqləndi ki, haqlıyam. Qarabağ problemi bizi 30 il geri saldı. Ermənilər Xankəndini tərk etdilər. Əslində, orada qalsaydılar, İlham Əliyev onlara yaşamaq üçün daha yaxşı şərait yaradacaqdı. Nə var İrəvanda?"

Levon İşxanyan adlı istifadəçi teleqram kanallarından birində Azərbaycan Prezidentinin Xankəndidən paylaşdığı videolarına yazdığı rəylə diqqət çəkib: "Ermənistan dağılır, Azərbaycanın qarşısında hər gün daha çox məğlub duruma düşür. Maraqlıdır, bizim media orqanları niyə susur? İlham Əliyevin Xankəndiyə səfəri, verdiyi mesajlar bir erməni kimi məni çox üzür. Heyif, hər il yay aylarında İrəvandan Xankəndiyə istirahətə gedirdik. Paşinyan isə öz kefindədir".

"X" sosial şəbəkəsində rəy bildiren Simon Qriqoryan adlı istifadəçi isə yazır: "Babam deyirdi ki, türklərlə (red.azərbaycanlılar) çox yaxşı münasibətlərimiz olub. Bu gün uşaqlarım niyə acından ölməlidir? Ailəməz adından deyirəm ki, Azərbaycan vətəndaşı olmağa razıyıq. Qarabağda ağır məğlubiyyətə uğradıq. Gəlmişik İrəvana. Çətin durumdayıq. İndi yeməyə çörək tapmırıq, axı niyə zülmə məruz qalıraq?"

Bələliklə, indi seçim Qarabağın erməni əhalisindədir. Ya Azərbaycan vətəndaşlığı alıb Qarabağa qayıtmalı, ya da ki, istədikləri yerdə yaşamaq istəyirlər.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanda epidemioloji vəziyyət stabildir

Koronavirus pandemiyası bu gün də əhəmiyyətli sağlamlıq təhlükəsi olaraq qalır. Mütəmadi olaraq virusun müxtəlif subvariantları ortaya çıxır və inkişaf edir.

Bu ilin mayında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) pandemiyasının başa çatdığı elan etsə də, son aylar bir çox ölkələrdə COVID-19-un yeni subvariantları olan Eris ("EG.5") və Pirolaya ("BA.2.86") yoluxanların sayının artması problemin hələ də aktual olduğunu göstərir. Cənubi Koreya, Rusiya, ABŞ, Avstraliya, Sinqapur, Türkiyə və Yunanıstan da daxil olmaqla, dünyanın 58 ölkəsində yeni ştammlara yoluxma faktı aşkarlanıb.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, dünyada yoluxma hallarının sayının kifayət qədər yüksək olduğunu nəzərə alsaq, koronavirus qarşı mübarizənin daha bir neçə il xüsusi diqqət tələb edəcəyi proqnozlaşdırılır.

COVID-19 böyüklər üçün daha təhlükəlidir

ABŞ-nin "Cell" elmi jurnalının tədqiqatına əsasən, uşaqlar böyüklərə nisbətən COVID-19-un ağır simptomları ilə daha az rastlaşırlar. Bunun səbəbi uşaqların immun reaksiyasının böyüklərindən fərqli olması ilə əlaqədardır. Koronavirusa yoluxmuş körpələrdə və azyaşlı uşaqlar-

da xəstəliyin başlanğıcında uzun müddət ərzində virusla mübarizə apara biləcək çoxlu anticisimlər ortaya çıxır. Həmçinin uşaqlarda iltihab əleyhinə olan zülalları böyüklərdə olduğu kimi, qanda yox, burada yüksək səviyyəsi müşahidə olunub.

Araşdırmada 81 uşaq iştirak edib. Uşaqlardan götürülmüş nümunələr alimlərlə onların virusla ilk təmasından əvvəl, təmas zamanı və sonrakı immun reaksiyalarını öyrənməyə imkan verib.

Tədqiqatçılar sistem immunologiyasından istifadə edərək uşaqların virusa qarşı immun reaksiyasının bir çox aspektlərini tədqiq ediblər. Məlum olub ki, kiçik uşaqlarda anticisimlərin koronavirusa qarşı reaksiyası böyüklərindən fərqlənir. Adətən, böyüklərdə anticisimlər bir neçə həftə ərzində tədricən istehsal olunur, sonra azalır. Bunun əksinə olaraq, uşaqlar dərhal yüksək səviyyədə anticisim istehsal edir və bu, 300 gün ərzində yüksək olaraq qalır.

Alimlər, həmçinin müəyyən ediblər ki, COVID-19-a yoluxmuş böyüklərin qanında iltihab əleyhinə yüksək səviyyə-

yəli molekullar var ki, bu da virusun ağır gedişatından və ölüm riskinin daha çox olmasından xəbər verir. Bu zülallara körpələrin və uşaqların qanında rast gəlinməyib.

Yoluxma sayında artımlar olsa da, bu hallar kütləvi deyil

Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti, infeksiyoz Təyyar Evyazov "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, ölkədə epidemioloji vəziyyət stabil olaraq qalır: "Hər ildə olduğu kimi fon səviyyəni aşmır. Statistik göstəricilər deməyə əsas verir ki, ölkədə koronavirusun yayılma coğrafiyası böyük deyil. Son vaxtlar yoluxma sayında artımlar olsa da, bu hallar kütləvi deyil. İstər koronavirus, istərsə də bütün respirator viruslardan qorunma yolları eynidir. Yəni pandemiya dövrün-

də öyrəndiyimiz qızıl qaydalar bizləri qoruya bilər".

T.Evyazov qeyd edir ki, COVID-19 virusunun əlamətlərini özündə hiss edən hər bir şəxs mütəxəssisə müraciət etməyə məhz koronavirus infeksiyasının olub-olmamasını müəyyən etməyə imkan verən müayinəni, laborator üsullarla bu suala cavab verə bilər. "Hazırda mövsümlə əlaqədar daha çox rast gəldiyimiz kəskin respirator viruslar yüngül keçir, çox az hallarda, əsasən, risk qruplarına daxil olan insanlarda müəyyən fəsadlar verə bilər. Ona görə də bu cür mövsümi virus infeksiyaları xüsusi hallar olmadıqda heç bir ölkədə rutin identifikasiya olunmur. Risk qruplarına daxil olan insanların isə bundan əlavə qrip və koronavirusdan peyvənd vasitəsilə də qorunmaları tövsiyə olunur".

Ülkar XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Gündəlik həyat fəaliyyətində çətinliyi olan uşaqların qiymətləndirilməsi və həyat keyfiyyətini artırmaq üçün terapiya imkanlarının genişləndirilməsi ilə bağlı innovativ təşəbbüslərin həyata keçirilməsi", "Görmə imkanı məhdud olan şəxslər üçün innovativ təşəbbüslərin həyata keçirilməsi", "Eşitmə və nitq qabiliyyəti olmayan əlilliyi olan şəxslər üçün surdoloji maarifləndirmə xidmətlərinin aparılması" adlı təkrar müsabiqələr keçirir

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur.

Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin Əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını əldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti, 1965, "Çinar Park" biznes mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri 1 noyabr 2023-cü il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır.

Müsabiqə 2 noyabr 2023-cü il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili-5033)

Müsabiqə komissiyası

Azərbaycan karateçisi Avrasiya Kubokunda iki medal qazanıb

Başqırdıstanın Sterlitamak şəhərində karatenin bütün növləri üzrə IX Avrasiya Kuboku keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışda ölkəni Azərbaycan Sindo-ryu və Pencak-silat Federasiyasının idmançısı Elxan Cəfərov təmsil edib. 70 kiloqramdan yuxarı çəki

dərəcəsində çıxış edən E. Cəfərov iki bürünc medala sahib çıxıb. O, 40 yaşadək idmançılıq yarışında həm kumite, həm də kata yarışlarında üçüncü pilləni tutub.

Avrasiya çempionatında 15 ölkədən 100-dən artıq idmançı birincilik uğrunda mübarizə aparıb.

Bu gün Abşeron yarımadasının bəzi yerlərində qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var

Azərbaycanda bu günə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı gözlənilir. Gün ərzində yarımadaın bəzi yerlərində qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Gündüz yağışında fasilə olacaq. Aralıq güclənən şimal-qərb küləyi səhər şimal-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq. Havanın temperaturu gecə 11-14°, gündüz 15-18° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 767 millimetrdən 763 millimetrdə civə sütununda enəcək.

Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-60 faiz təşkil edəcək. Azərbaycanın rayonlarının bəzi yerlərində aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli, intensiv olacağı, şimşək çaxacağı, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər bəzi rayonlarda duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 9-14°, gündüz 15-20° isti, dağlarda gecə 2° səxtadan 3°-dək isti, gündüz 3-7° isti olacaq.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının (BMT QAK) Bakıdakı ofisi, münafiqədən zərərçəkmiş ərazilərdə mina və partlayıcı qurğuların təhlükəsi haqqında xəbərdarlıq məsləhətləri olan məlumat lövhələrinin hazırlanması və quraşdırılmasına dair ITB/AZE/020/2023 nömrəli tender elan edib.

Tender barədə ətraflı məlumatı aşağıdakı linkdən əldə edə bilərsiniz:

Azerweb.az
<http://www.azerweb.az/en/event.php?id=10901>

Sənədlərin son təqdim etmə tarixi
29 oktyabr 2023-cü il.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışına başlanılır!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azər mətbuat yayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfat Səhəsi Tikinti və Təchizat İdarəsi

açıq tender elan edir

Təkrar

Şəki şəhər 18 nömrəli 720 şagird yerlik tam orta məktəbin tikinti işlərinin satın alınması.

Açıq tender iştiraklarına təklif edilir ki, öz təkliflərini imzalanmış, möhürlənmiş, ikiqat bağlamada, yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verəcəkdir: iddiaların ixtisas göstəricilərinin uyğunluğu, aşağı qiymət, ödəniş şərtləri, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, təminat verilən istismar müddəti.

Açıq tender proseduru ilə əlaqədar məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsə müraciət etmək olar:

Əlaqələndirici şəxs - Z. Quliyev.

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Y.Bakuvı, 18.

Tel.: (+99412) 465 73 48 (134).

Maraqlananlar açıq tender prosedurunun Əsas şərtlər toplusunu 2000,00 (iki min) manat məbləğində iştirak haqqı əsasında qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra yuxarıdakı ünvanla ala bilərlər.

Bankın adı: "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin Sənaye filialı

Kod: 805603

VÖEN: 9900001881

M/B: AZ03NABZ013501000000000244

S.W.I.F.T. İBAZAZ 2X

H/h: AZ881BAZ3803001944185617211

VÖEN: 1500016711

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddialar açıq tender prosedurunda iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri (müvafiq icra orqan tərəfindən verilmə, rəsmi blanklarda və möhürlü təsdiq olunmuş) təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə hallarının mövcud olmaması (Üçüdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir.) Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir (25.09.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);

- iddiaçıının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- iddiaçıının mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin arayışı. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);

- iddiaçıının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərmiş bütün fəaliyyəti dövrü) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilməsi arayışı (25.09.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış təqdim edilməlidir);

- iddiaçıının illik qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilməsi surətləri (iddiaçıının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə, ünvan və bank rekvizitləri);

- iddiaçıının tikinti işlərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması;

- tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmrin təsdiq olunmuş surəti və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə);

- iddiaçıının müvafiq elan olunması, əmlakı üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması barədə məlumat (vergi orqanı, probasiya şöbəsi və ya müvafiq kommersiya məhkəməsi tərəfindən təqdim olunmuş arayış) (25.09.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış təqdim edilməlidir);

- kənar audit tərəfindən tərtib olunmuş son bir ildəki audit hesabatları (əgər varsa);

- iddiaçıının satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərinin idarə edənların, qulluqçularının peşakar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayəti görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməsinə təsdiq edən sənədlər (Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən 25.09.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);

- tenderin Əsas şərtlər toplusunda göstərilən bütün digər sənədlər, tenderdə xarici şirkətlər iştirak etdikdə onların Azərbaycan nümayəndəliyinin olmasını təsdiq edən sənədlər;

- iddiaçıının müvafiq sahədə peşakarlığı, təcrübəsi, maliyyə imkanları, işçi qüvvəsi, idarəetmə sərəfisi barədə təsdiq edici sənədlər (QŞ-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);

- iddiaçı inşa ediyi analoji tikililər barədə "Tikinti obyektinin istismarına icazə" sənədinin surətini və ya inşaatın davam etdirildiyi analoji işlər üzrə bağlanmış müqavilənin təsdiq olunmuş surətini təqdim etməlidir (baş podratçı kimi analoji işlərə dair son 2 ildə bağlanmış müqavilələrin surətləri) (QŞ-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);

- oxsar işlər üzrə iş təcrübəsinin təsdiq etmək üçün belə işlərin həyata keçirildiyi məsələ və təşkilatdan tövsiyə məktubları;

- iddiaçıının maddi texniki bazası (sifarişin yerinə yetirilməsi imkanı) haqqında məlumat (QŞ-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);

- sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır);

- iddiaçıının tender təklifi (tender təklifinin qüvvədə olma müddəti zərflərin açıldığı gündən sonra azı 30 (otuz) bank günü);

- tender təklifinin dəyərini 1 faiz həcmində bank təminatı (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddialar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda qeyd olunan sənədləri 02 noyabr 2023-cü il saat 11:00-dək, tender təklifi və tender təklifinin bank təminatını 14 noyabr 2023-cü il saat 11:00-dək yuxarıda göstərilən ünvanla təqdim etməlidirlər. İddiaların təklifləri 15 noyabr 2023-cü il saat 11:00-da Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfat Səhəsi Tikinti və Təchizat İdarəsinin iclas zalında açıqlacaqdır. İddiaların səlahiyyətli nümayəndələri tenderdə iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəhbərliyi və əməkdaşları Nazirlər Kabineti Aparatı rəhbərinin müavini Natiq Məmmədova qardaşı

ARIF MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimliyə qardaşı

VAQİF MƏSİMLİNİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Nazirlər Kabineti Aparatı rəhbərinin müavini Natiq Məmmədova qardaşı

ARIF MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayilov Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimliyə qardaşı

VAQİF MƏSİMLİNİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəhbərliyi və kollektivi Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimliyə qardaşı

VAQİF MƏSİMLİNİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Rəyasət Heyəti və kollektivi Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimliyə qardaşı

VAQİF MƏSİMLİNİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavini	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 538-56-60
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 538-84-73,
Məsəl katib müavini	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-20-87,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələnmə, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5332
Sifariş 2706

Qiyəti 40 qəpik